EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 51 Aralık 1991

"Demokratikleşme" saldırısı

Erken seçim sonuçları; komünistlerin ve hemen tüm devrimci çevrelerin neredeyse ortak yargısı haline gelen bir gerçeği teyid etti. Burjuva düzen siyasal temsil düzeyinde gittikçe derinleşen bir krizin içindedir ve kitleleri olağan yöntemlerle yönetmekte zorluk çekmektedir. Bu ortak yargı doğal olarak, düzenin aynı zamanda bir "düzen içi muhalefet" kriziyle de yüzyüze olduğu saptamasıyla da birleşiyordu.

Nitekim erken seçim sonuçları, bir yandan hiç bir burjuva partinin kitleler nezdinde "umut" olmadığı gerçeğini tescil ederken, düzen içi solun da siyasal bir çöküşle karşı karşıya olduğunu çarpıcı bir biçimde ortaya çıkardı.

Düzen içi solun bu akibetini sezen bazı burjuva çevreler henüz daha seçim öncesinde ısrarla sosyal-demokrasiyi "yaşatmak" zorunluluğu üzerinde duruyorlardı. Çünkü, bu düzen temsilcileri çok iyi biliyorlardı ki; düzen içi solun siyasal çöküşü, herşeyden önce kitle muhalefetini düzen içine akıtacak kanalın devre dışı kalması demekti. Bu ise, işçi sınıfının bağımsız siyasal tavrının gelişmesini hızlandırarak, kısa ya da orta vadede toplumdaki siyasal kutuplaşmayı daha da derinleştirecek ve denetlenmez hale getirecekti.

Erken seçim sonuçları, bu endişeyi burjuvazinin belirli kesimleriyle sınırlı olmaktan çıkararak, hızla, neredeyse burjuvazinin kollektif bir endişesi haline dönüştürdü.

Seçim öncesi dönemde ANAP-DYP koalisyonunu, hem tekelci sermayenin programının uygulanması ve hem de "toplumun desteğini alan meşru hükümet" görüntüsünün yaratılabilmesi açısından en uygun almaşık olarak değerlendiren burjuva çevrelerin bir bölümü, seçim sonrası dönemde DYP-SHP kolisyonuna daha sıcak bakmaya başladılar.

Muhtemel bir ANAP-DYP koalisyonu SHP'nin kendi içinde parçalanması sürecini hızlandıracak, bu ise, HEP aracılığıyla Kürt ulusal mücadelesini düzene entegre etme planlarının işlevsizleşmesini doğurduğu gibi, aynı zamanda gelişecek işçi hareketinin düzen dışı kanallara akma olasılığını da arttıracaktı.

DYP-SHP koalisyonunun bir boyutu, düzenin çürüyen sol yanını kurtarma, onarma operasyonudur.

Bununla bağlantılı bir diğer önemli boyut ise, bu koalisyonunun, toplumdaki siyasal kutuplaşma potansiyelini eritmek, ya da hiç olmazsa sınırlayabilmek açısından en uygun almaşık olmasıdır.

Seçimler aynı zamanda, devletin, Kürdistan topraklarında ciddi bir mevzi kaybı yaşadığını ve geniş yığınların PKK taktikleri doğrultusunda davrandığını gösterdi. Kürdistanı'ın, politik mücadelenin yoğun olduğu her bölgesinde düzenin meşruiyetini kaybetmiş olduğu seçimler vesilesiyle bir kez daha açığa çıktı.

Ne ki, PKK'nın hatalı bir politik tutumla kitleleri SHP'yi desteklemeye çağırması ve dolayısıyla kitlelerin düzene tepkilerinin burjuva reformist adaylar üzerinden ifade edilmesi, düzen açısından Kürt ulusal mücadelesini düzeniçi kanallara akıtmak için bir "şans" sayıldı.

DYP-SHP koalisyonu, "Kürt sorunu"na "demokratik" tarzda yaklaşıldığı imajını güçlendirecek ve böylece "üniter devlet" ilkesini aşan çözüm arayışlarına uygulanacak "şiddet"e de belirli bir "meşruiyet" sağlanmış olacaktı.

* * *

Burjuva düzen; iktisadi ve siyasi alandaki tıkanıklıklarını aşabilmek amacıyla, başarısı sömürünün ve terörün dozajını artırmaya dayalı bir dizi yeni açılımlar gerçekleştirmek sorunuyla yüzyüzedir. Öncüler üzerinde uygulanan şiddet, burjuvazinin, işçi sınıfı hareketinin sosyalist siyasal muhteva kazanmasını önleme amacı açısından

başarılı olmakla beraber, sınıf hareketinin yükselişini engellemeye yetmedi. Kürt ulusal mücadelesinde ise düzenin ehlileştirme manevraları şu ana dek ciddi hiç bir başarı elde edemedi; hatta bazı açılardan silahın tersine çevrilebildiği de söylenebilir.

Uygulamaya sokulacak yeni ve daha yoğun iktisadi-siyasi baskıların, geniş yığınlar nezdinde meşruiyetini yitirmiş ANAP hükümeti aracılığıyla gündeme getirilmesi, daha ilk adımda, işçi sınıfı ve Kürt emekçilerinin tepkisini uyaracak ve özellikle birincisinin düzen dışı kanallara akmasını hızlandıracaktı.

Erken seçim sonuçları, yığınların hala düzenle bağlarının kuvvetli olduğunu göstermekle beraber, burjuva partilerin hiçbirinin "meşruiyeti tartışmasız" bir hükümet kuracak kitle desteğine sahip olmadığını gösterdi. Ortaya çıkan manzara hiç bir "yeni" hükümet almaşığının, tek başına "yeni" olmanın avantajına dayanarak, burjuva düzenin siyasal temsil krizini çözemeyeceğini net bir biçimde gösteriyordu. Kısacası, erken seçim sonunda da "siyasal istikrar" sorunu ortada kalmıştı.

Seçimi izleyen günlerde burjuva siyasal arenada yaşananlar, burjuva düzenin bu temel açmazını "yeni" taktik manevralarla aşmaya çalıştığını göstermektedir.

Seçimlerden "meşruiyeti" tartışmasız bir hükümet çıkarmayı başaramayan düzen cephesi, bu kez yoğun bir imaj yaratma kampanyası aracılığıyla ve demokrasi mistifikasyonunu etkili bir tarzda kullanarak, mevcut hükümeti kitleler nezdinde "umut" haline getirmeye çalışmaktadır.

Sözkonusu taktiklerin ANAP hükümeti döneminde (141-142'nin kaldırılması, Kürtçe serbestisi vb.) devreye sokulan "ehlileştirilme politikası"ndan öz olarak bir farklılığı yoktur. Bu taktiklerin bugünkü "yeni"liği, yeni ve SHP'li bir hükümet aracılığıyla ve daha etkin bir biçimde kullanılıyor olmasıdır.

Nitekim, nasıl "ehlileştirme politikası"nın asıl özü aynı dönemde gündeme getirilen ve anti-terör yasasında ifadesini bulan "öncüsüz bırakma politikası"nda ifadesini bulmaktaysa, bugünkü "Demokratikleşme Programı"nın asıl özü de, bu "program" ile birlikte gündeme getirilen "Anarşi ve Terörle Mücadele Paketi" ile "Ekonomik Tedbirler Paketi"nde ifadesini bulmaktadır.

Şurası açıktır ki, düzen sınıf hareketinin ve Kürt ulusal hareketinin ulaşmış bulunduğu düzey karşısında, kapağı kaldırıp bir parça buhar boşaltmak zorundadır. Kaldı ki bu, yeni burjuva hükümetle başlayan bir süreç de değildir. Ne ki, bir kampanya haline dönüştürülmüş bulunan demokrasi havariliği, asıl anlamını, burjuva düzeninin kitlelere "umut" şırıngalayarak toplumsal muhalefeti hiç olmazsa belirli bir süre dizginleyebilmek isteğinde bulmaktadır. Bütün demokrasi havariliğine karşın anti-terör yasasının kaldırılmasına yönelik hiç bir adım atılmıyor olması, demokratikleşme mistifikasyonu ile dizginlenemeyen kitlelerin karşısına yine tek bir yöntemle, yoğun bir devlet terörüyle çıkılacağının işareti kabul edilmelidir.

Nitekim, burjuvazinin tüm ideolojik araçlarının özenle kitlelerden gizlemeye çalıştığı diğer bazı gerçekler de, demokrasi havariliğinin aynı zamanda kurumlaşmış devlet terörünü gizleyen ve meşrulaştıran bir şal işlevi gördüğünü ortaya koymaktadır. Burjuva iletişim araçları, düzenin yeni başbakanı Demirel"in, "demokrasi programı"nı Genel Kurmayın icazetiyle açıklamış olması gerçeği karşısından tam bir suskunluk içerisindedir. Eskişehir Cezaevinin boşaltılması büyük bir "demokratikleşme" olayı olarak takdim edilirken, aynı zamanda İstanbul'a 100 bin polis yığılarak bir şehrin "zindana" çevriliyor olması da benzer bir suskunlukla geçiştirilmektedir.

Burjuva basın, "umut hükümeti" yaratma görevine o denli angaje olmuştur ki, sömürülen yığınlara yönelik iktisadi saldırının ilk adımı olan "yeni zam paketi"ni bile, "ANAP hükümetinden devralınan zamlar" biçiminde takdim ederek, yaratılmak istenen "umut hükümeti" imajına gölge düşmesini engellemeye çalışmaktadır.

* * *

Yeni burjuva hükümetin "ekonomik sorunlara" ve "Kürt sorunu"na yaklaşımı, ANAP hükümeti ile ortaktır; daha yoğun sömürü ve daha yoğun terör!

Burjuva hükümetin temsilcileri daha ilk açıklamalarında; "halkın belirli bir dönem" sıkıntıya katlanmasının zorunlu olduğundan sözetmeye başladılar ve iktisadi sorunları çözmek için halktan "süre ve anlayış" talep ettiler.

İç borcu 70 trilyona, dış borcu 50 milyar dolara tırmanmış ciddi bir kamu finansman açığı ile yüzyüze olan kapitalist ekonominin, kısa sürede "düz"e çıkmak bir yana "hiper enflasyon" teh-

didiyle yüzyüze olduğu bizzat burjuva iktisatçılar tarafından açıklanmaktadır.

Yeni burjuva hükümetin iktisadi alandaki tek "fark"ı, KİT'leri özelleştirmek yerine "özerkleştirmek"ten sözetmesidir. Bu ikisi arasında ise işçi sınıfı açısından hiç bir farklılık yoktur. Sınıf açısından her ikisinin de anlamı yoğun işten çıkarmalar ve düşük ücrettir.

DYP-SHP koalisyon hükümetinin, Kürt ulusal mücadelesine yaklaşımı da temel olarak, ANAP hükümetinden farksızdır. Yalnızca yeni hükümet, HEP silahını etkin kullanarak Kürt emekçileri üzerinde daha belirgin tereddütler yaratabilecek ve bu halkadan tutarak Kürt ulusal mücadelesini düzen içinde eritmeye çalışacaktır. Yeni burjuva hükümetin soruna yaklaşımı, M. Ali Birand'ın ifadesiyle, "Kürt sorunu ile PKK'yı birbirinden ayıran bir çözüm"dür. Kürt sorunu ile PKK'nın birbirinden ayrılmasını sağlayacak araçlardan birincisi HEP ise, ikincisi ve daha önemlisi terördür.

Nitekim, bu soruna yönelik atılan ilk adımlar da Kürt ulusal mücadelesine uygulanacak teröre şimdiden belirli bir meşruluk kazandırılmaya çalışıldığını göstermektedir. Meclis yemin törenini izleyen dönemde bir yandan yaygın biçimde Kürt düşmanlığı pompalanırken, aynı zamanda Kürt sorununun "demokratik tarzda " çözümü üzerine bildik hamasi nutuklar yoğunlaştırılmaktadır.

Hemen herşey, yeni burjuva hükümetin de ANAP hükümetiyle bir ve aynı Kürt politikasını, yani ABD ve MGK patentli politikayı uygulamaya devam edeceğini göstermektedir.

* * *

Düzenin iktisadi alanda geniş yığınlara önemli bir taviz vermeye tahammülü olmadığı, DYP-SHP koalisyonunun iktisadi sorunlara yaklaşımı ile bir kez daha ortaya çıkmıştır.

İktisadi anlamda esneme imkanları sınırlı burjuva düzenin, siyasal haklar konusunda geniş bir esneme alanının olduğunu düşünmek mümkün değildir.

Demokratikleşme programı; anti-terör yasasının kaldırılmadığı bir ortamda ve yeni "anarşi ve terörle mücadele paketinin" eşliğinde gündeme getirilmektedir.

Demokratikleşme programı, tüm bu nedenlerle herşeyden önce burjuva düzenin siyasi temsil krizini atlatabilmek için yaratmaya çalıştığı bir mistifikasyondur.

Bu mistifikasyona rağmen mücadeleye atılmakta kararlılık gösteren geniş yığınlara, yeni burjuva hükümetinde verebileceği tek şey vardır; baskı ve terör!

Bununla birlikte, düzeni, "demokratikleşme programı" ilan etmeye zorlayan temel dinamikler hiç kuşkusuz ki Kürt ulusal mücadelesi ve işçi hareketidir. Düzen ancak yoğun bir demokrasi demagojisiyle ve demokratik haklar konusunda bazı tavizlerle kitleleri atalete sürükleyebileceğini ve böylece içte ve dışta gerçekleştirmek istediği açılımları başarabileceğini düşünmektedir.

Düzenin tüm umudu ulusal ve sınıfsal mücadelenin belirli bir dönem geriletilmesi ve bu hareketlerin orta vadede de düzen içi reformist bir seçenek tarafından yedeklenmesidir. Demokratikleşme mistifikasyonu ise bu amaca ulaşmanın etkin bir aracı olarak gündeme gelmiştir.

Ne ki, iktisadi menavra açısı son derece dar olan burjuvazinin, kısmi de olsa demokratik haklar konusunda taviz vermesi kendisi açısından ciddi bir risk, devrimci hareket açısından ise bir "şans" unsurunu taşımaktadır.

İlk olarak; komünistler ve devrimci hareket demokrasi mistifikasyonu hakkında yığınları aydınlatıp, doğabilecek tereddütleri engelleyebildikleri ölçüde, kazanılan hakları sınıf hareketini siyasallaştırmak konusunda kullanabilirler. Bu görevin başarılması, siyasal sınıf hareketinin damgasını vurduğu yeni bir dönemin başlatılması imkanının da artması anlamına gelecektir.

Düzenin sınıfsal ve ulusal mücadelenin basıncı altında başvurmak zorunda olduğu demokrasi havariliğinin bir diğer sonucu, demokratik talepler doğrultusunda mücadelenin meşrulaşmasını kolaylaştırması ve uzun süredir suskun olan geniş sınıf dışı kitlelerin bu talepler doğrultusunda mücadele isteğini uyarmasıdır.

Tüm bunların, yeni dönemin sınıf hareketinin politikleştirilmesi ve sınıf dışı kesimlerin mücadeleye kanalize edilmesi açısından ek yeni imkanlar yarattığını söylemek mümkün.

Bu imkanları vurgulamak ise, aynı zamanda bir kez daha komünistlerin ve öncü işçilerin artan sorumluluğuna ve görevlerine de işaret etmek demektir.

EKİM

Cam Ambalaj'da direniş

Tuzla Cam Ambalaj işçileri işten atılmalar karşısında güçlü bir birlik yaratarak, sendika bürokrasisine rağmen (daha sonra işçilerin kararlı tutumları karşısında sendikacıların da desteklemek zorunda kaldıkları) bir fabrika işgal eylemi başlattılar. 230 işçinin çalıştığı fabrikada henüz şalter indirilmiş değil, ancak üretim %20'lik bir kapasiteyle devam etmektedir. İşçiler, işten atılan 72 arkadaşları ile birlikte, gece-gündüz fabrika bahçesinde suntalardan yaptıkları barakalarda kalmakta, fabrikayı terketmemektedirler. Basın, asayiş, iaşe, diğer fabrika ve demokratik kuruluşlarla ilişkiler kuracak dış ilişkiler komitesi adları altında komiteler oluşturmuşlardır. Sendikacıların müdahalelerine rağmen komiteler işlerliğini sürdürmektedir. İşçiler daha etkin eylem biçimleri ve diğer sınıf kardeşlerinin dayanışma ve desteği için büyük çaba göstermektedirler. Çeşitli kuruluşlardan da yardım alarak (belediye, partiler ve sendikalar) kendi çabalarıyla bildiri hazırlamakta (ilki 10 bin, ikincisi 30 bine yakın bildiri hazırlandı), bu bildiriler komiteler aracılığıyla sendikalara ve fabrika temsilciliklerine götürülmekte, direnişin başarısı için destek ve dayanışma biçimleri tartışılmaktadır. Bazen fabrika çıkışlarında işçiler bildirileri bizzat kendileri dağıtmaktadır.

Direnişteki işçiler şunu açıkça ifade etmektedirler: *"Çevremizde bir çok fabrikada işten çıkarmalar Cam Ambalaj işçilerinin direnişi nedeniyle durdurulmuştur. Biz şunun çok iyi farkındayız; bir çok işveren direnişimizin sonucunu beklemekte, bu direnişin başarısızlıkla sonuçlanması için ellerinden gelen çabayı sarfetmektedir. Bu eylem bizim fabrikayı aşmış ve çevremizdeki bir çok fabrikayı önemli ölçüde etkileyecek bir direnişe dönüşmüştür. Biz Paşabahçe, Pancar Motor direnişlerinden güç, moral ve cesaret alarak böyle bir direnişi başlattık. Bu direnişi başarıyla sonuçlandırmalıyız, çünkü başka fabrikalardaki sınıf kardeşlerimizin de aynı saldırılarla karşılaşacakları kesindir. Onlara olumsuz örnek ve moral bozukluğu değil, güç ve cesaretle bu direniş geleneğinin sürdürülmesi gerektiğinin mesajını vermek istiyoruz."*

Bu önemlidir. Çünkü, Zonguldak direnişi ile başlayan, Paşabahçe, Pancar Motor ile devam eden, Cam Ambalaj işçilerinin mücadelesi ile sürdürülen ve özellikle işten atılmalara karşı bir direniş geleneğinin yaratılmasıdır sözkonusu olan. İşçi hareketi tek tek direnişlerden belli bir moral ve kazanımlarla çıkmıştır. Ciddi kazanımların elde edilemediği açıktır. Fakat tek tek fabrika direnişleri önümüzdeki dönemde genel direnişlerin, genel grevin ilk adımları olabilir. İşçiler sermayenin saldırılarına yasadışı direnişlerle karşı koymaya çalışmaktadırlar. Bunlar ileri mevzilerin elde edilmesi doğrultusunda atılmış umut verici adımlardır.

Cam Ambalaj direnişinin başarıyla sonuçlanması için, çeşitli fabrikalardan işçilerle ilişkiler kurup geliştirilmeli, maddi desteğin yanısıra kitlesel destek ve dayanışma sağlamanın yolları tartışılmalıdır. Bugüne kadar etkili bir dayanışma sağlanabilmiş değil. Örneğin Paşabahçe, Pancar Motor direnişlerine işçi kitleleriyle dayanışma ziyaretleri gerçekleştirilebildi. Cam Ambalaj direnişine yönelik böyle bir ilişki ağı henüz oluşturulabilmiş değil. Bölgede fabrikalar arasındaki ilişkileri organize edecek, fabrika temsilcilerinden oluşan bir bölge komisyonunun oluşturulması bu doğrultuda önemli bir adım olacaktır. Cam Ambalaj işçileri bugün böyle bir ilişki ağının olmamasının sıkıntısını yaşamaktadırlar.

Ayrıca bölgede işçi kurultayı çalışmasını sürdüren komisyon, direnişçi işçilerle destek ve dayanışma temelinde yakın ilişkilere girmiş bulunmaktadırlar. Tüm duyarlı devrimci ve sosyalist işçiler bu direnişe ilgi göstermelidirler.

Sidar YILMAZ

Gorbon Işıl'da direniş

Gorbon Işıl, Gebze-Çayırova'da 120 işçinin çalıştığı bir fabrika. 2 yıl önce Çimse-İş'te örgütlenen işçiler toplusözleşme döneminde bir dizi eylemliliği gerçekleştirdiler. Son direnişleri üç gün sürdü. İşçiler bir sınıf kardeşlerinin işten atılmasını protesto için 3 gün üretimi durdurdular. EKİM sempatizanı işçilerin çabalarının da rol oynadığı direniş, sonuçta başarısızlığa uğradı. Direniş boyunca, işveren, sendika bürokrasisi ve siyasi polisten büyük bir baskı gören ve dışarıdan sınıf kardeşlerinin yoğun desteğini alamayan işçiler, arkadaşları işe alınmadan işe başlamak durumunda kaldılar. Ayrıca işveren direnişte geçen günler için, işçileri fazla mesaiye ve bayram tatilinde çalışmaya zorladı ve bunda başarılı oldu.

Gorbon Işıl işçileri şimdilik yenildiler. Ancak bu direniş bir dizi ders çıkarmalarını da sağladı.

Seçim dönemi faaliyetleri

Seçim dönemi boyunca sürdürülen faaliyetlere ilişkin haberler elimize geç ulaştığı için ancak bu sayıda yayınlayabiliyoruz.

Seçim dönemi yığınların politik duyarlılığının arttığı bir dönemdi. Bu nedenle sürdürdüğümüz politik faaliyetler sermaye düzenini ve partilerini teşhir etmek ve işçi sınıfını sosyalizm hedefi doğrultusunda politikleştirmek bakımından önemliydi.

Örgüt olarak merkezi broşür ve bildirilerimizle, temel şiarlarımızı içeren üç değişik afişimizle bu dönemde belli bir faaliyet sürdürdük. Ne var ki bu dönemi istediğimiz gibi kullanamadığımız anlaşılıyor. Bunun nedenlerini ortaya koymak ve gelecek faaliyetlerimiz açısından dersler çıkarmak, bütün örgütlerimizin önünde görev olarak duruyor.

Bu vesile ile bir noktayı özellikle belirtmek istiyoruz. Çeşitli bölgelerden bu dönemki faaliyetlerimize ilişkin değişik yoldaşların kaleme aldığı bir kısım mektuplar ulaştı bize. Ne var ki, sürdürülen faaliyetlere ilişkin yeterli somut bilgi ve değerlendirmeler, ne bu mektuplarda yeralıyor ne de konuya ilişkin elimizde yönetici komitelerin değerlendirmeleri var. Bu örgütümüzün önemli bir sorununu da ortaya çıkarıyor: Politik ve örgütsel çalışmada amatörlük.

Oysa bu tür kampanyalar örgütümüz açısından, sadece genel politik etkinliğimizi artırmanın değil, aynı zamanda örgütleri oturtmanın, yetersizliklerden arındırmanın, kısacası profesyonelleşmenin de aracıdır. Bu ise, her ciddi kampanyada yönetici örgütlerin, hem başlatılırken hem de sonuçlandığında çok yönlü değerlendirme yapması ve aksaklıklardan dersler çıkartarak örgütü eğitmesiyle olanaklıdır. Örgütü eğitmenin en etkili aracı ise Merkez Yayın Organı'dır. Bu nedenle yapılan değerlendirmelerin MK ve MYO'ya ulaştırılması, her komitenin görevi durumundadır. Bu yapılamadığı durumda sık sık yakınılan amatörlükten kurtulmak mümkün değildir.

Aşağıda seçim döneminde sürdürülen faaliyetler ilişkin olarak bazı bölgelerden bize ulaşan mektuplardan kısaltılmış parçalar yayınlıyoruz.

İSTANBUL

Seçimlerin, önceki seçimlerden çok farklı bir atmosferde gerçekleşeceğini biliyorduk. Düzenin çözümsüzlükleri artmış, teşhiri için elverişli bir ortam doğmuştu. EKİM olarak (ve EKİM İl Örgütü olarak) koşullardan en iyi biçimde yararlanmamız gerekiyordu. Kararımız bu yöndeydi.

Karar gereği öncelikle seçimlerde izlenecek tutum üzerinde tartıştık, temel şiarlarımızın ne olacağını saptadık. Tutumumuz düzen-devrim, kapitalizm-sosyalizm zıtlığından hareketle, düzeni teşhir etme, düzene karşı devrim alternatifine vurgu yapıp mücadeleyi yükseltme şeklindeydi. Seçimlerdeki temel şiarımız ise "Düzen partilerine oy yok, bağımsız devrimci ve sosyalist adaları destekleyelim!" ve düzene karşı "Özgürlük, devrim ve sosyalizm!" idi.

Tutumuzun ve şiarlarımızın neler olabileceğini anlatan bir broşür ve bildiri yaygın biçimde dağıtıldı. Bu arada "Düzen partilerine oy yok-Bağımsız sosyalist adayları destekle", "Düzen partilerine oy yok-Yaşasın özgürlük, devrim ve sosyalizm", "Kahrolsun sömürgecilik-Kürtlere özgürlük- Yaşasın kardeşlik-gönüllü birlik" şiarlarını içeren çok sayıda oldukça etkili olan afişler yaptık. Kuşkusuz en önemli kararlarımızdan biri de seçime bir aday göstermek idi. Ancak göstereceğimiz adayın sorumsuz ve gevşek tutumu nedeniyle aday gösteremedik. Yine de olayı değerlendirdik. İlgili yoldaşın açık gevşek, isteksiz ve sorumsuz tavrını sert bir dille eleştirip mahkum etmekten başka, bizim de İl Komitesi olarak adayı denetleyici, kararımızı uygulayıcı olmada yaptırımcı bir güç ve irade ortaya koymada kusurlu olduğumuzu da saptadık. Doğrusu bizim kendi koşullarımızda yeterince yaptırımcı ve önderliğini hissettirici olduğumuz söylenemezdi. Bu, bu olayın şahsında bir kez daha kendisini dışa vurmuştu.

İl Komitesi olarak sözkonusu değerlendirmeleri yaptıktan sonra durumu örgütümüze açtık. Bu kararımızın gündemden düşmesi tasarladığımız kampanyayı yürütmemize engel olamazdı. Görev bu açığı yoğun ve yaygın bir kampanya ile telafi etmekti.

Yoldaşları yeniden motive ederek eldeki materyalleri en yaygın ve etkin biçimde kullanmak üzere seferber olduk. Seçim broşürümüzün yanısıra onbinin üzerinde bildiri dağıttık. İstisnasız İstanbul'un

bir ucundan diğer ucuna uzanan bir sahada, ana caddeve meydanları, fabrika önleri ve güzergahlarını, belirli işçi semtlerini renkli afişlerimizle donattık. Bir hayli ilgi buldu, etkili oldu. Özellikle Kürt bayrağının renklerine bezenmiş Kürtlerle ilgili afişimiz dikkat çekti.

Yoldaşlarımızın tümünün yaklaşık bir ay geceli gündüzlü kampanyaya koşturmaları en büyük kazancımız ve sevincimiz oldu.

Kuşkusuz kampanyamız arzu edilen etkinlikte olamadı. Bunun kendimizden kaynaklanan nedenleri olmakla birlikte bizi aşan nedenleri de vardı.

KARTAL

Seçimlerin yoğun siyasal hareketlilik koşullarında, bölgemizde gücümüz oranında yaygın propaganda faaliyetinin yürütüldüğünü söyleyebilirim. Yeterli olmadığı bir gerçek. Ancak olanaklarımız, gücümüz, propaganda araçlarımız gözönüne alındığında yapılması gerekenlerin azamisinin yapıldığına inanıyorum. Özellikle afişlerimizle, gerek içeriği ve dikkat çekiciliği ile gerekse böylesine afişleri hazırlayıp yaygın olarak yapabilen örgütlerin olmaması nedeniyle epey ilgi çektiğimizi düşünüyorum. 1500 bildiri 1 Mayıs Mahallesi ve Gülsuyu'na oldukça geniş, Kartal, Yeldeğirmeni, Fikirtepe'ye ise belli yerlerde dağıtıldı. Bildirileri dağıtırken insanların gösterdiği sıcak ilgi bize daha bir moral kazandırıyordu. 350 civarındaki büyük küçük afişler ise 1 Mayıs Mahallesi ağırlıkta olmak üzere Kadıköy, Fikirtepe (bir kısmı), Gülsuyu ve Kartal'ın özellikle merkezi yerlerine yapıldı. Afişlerimiz gerçekten büyük bir ilgi ve sempatiyle karşılandı. Bir de Kürt bayrağı renkleriyle hazırlanmış "Kahrolsun sömürgecilik, Kürtlere özgürlük-Yaşasın kardeşlik, gönüllü birlik" yazılı büyük afişimizi yolda yürümekte olan 14-15 yaşlarında bir çocuğun ilgiyle okuduktan sonra aniden hırsla sol kolunu yukarı kaldırıp indirmesi güzel bir görüntüydü.

Bir çok devrimci örgütün bağımsız sosyalist adayları destekleme temelinde oluşturdukları devrimci seçim bloku, esas olarak sosyalizmin propagandasını birlikte yürütme kararı almışlardı. Bu kuşkusuz olumlu bir adımdı. Çünkü gelişmeler birlikte müdahale etmeyi zorluyor; özellikle devrimci hareketler birlikte müdahale etmenin yollarını bulmak, bunu kavramak zorundalar. Böyle bir adımla sosyalizmin propagandası temelinde oldukça anlamlı çabalar sarfedilmiştir.

Gözden kaçması mümkün olmayan diğer yanı ise, küçük-burjuva tavır ve istemleri idi. Bağımsız bir adayın şenliğine katıldık, sınırlı da olsa bildiri ve broşürlerimiz dağıtıldı. Devrimci seçim bloku tarafından hazırlanan büyük pankartta ve adayın bir takım konuşmalarında kendisini (sosyalizm kelimesi çıkarılarak) devrimci-demokrat, yurtsever bir aday olarak tanıtması veya tanıtılması, tam da bu küçük-burjuva bakışaçısının ifadesi idi. İlginç bir diğer nokta "Yaşasın sosyalizm" sloganı atıldığında hemen ardından "Yaşasın demokratik halk devrimi" sloganının atılmasıydı. Açık ki, bu önemsiz gibi görünen gelişmeler dahi, EKİM'in daha çıkışında ifade ettiği devrimci hareketlerin eklektik, küçük-burjuva programlarının pratiğe yansıması idi. Politikalarının içeriği sınıf temelini ortaya koyuyordu.

Bir çok devrimci hareketin seçim propagandası ile öne çıkardığı, "Kahrolsun kapitalizm, Yaşasın sosyalizm", hatta bir seçim broşürüne (TİKB), içeriğinden bağımsız olarak, "Gerçek Demokrasi Proleter Demokrasidir" başlığını atmaları bunun bir ifadesi olarak görülmelidir. Bu devrimci demokrat hareketler istedikleri kadar sosyalizmi bugünkü düzenin alternatifi olarak görmediklerini, uluslararası planda sosyalizm prestij kaybettiği için bu sloganı attıklarını ifade etsinler. Acı gerçekler onları her geçen gün biraz daha köşeye sıkıştırmaktadır.

Asıl sorun ise bizdedir. EKİM Hareketinin Türkiye devriminde oynayabileceği rolün henüz gerisinde olması, bir yandan devrimci hareketin ileriye doğru dönüşümünü geciktirirken, diğer yandan işçi hareketini içinde bulunduğu kısır döngüden kurtarıp politik bir mecraya çıkartabilmesi için müdahale edememesine neden olmaktadır. Bu anlamda özellikle bizler komünizm davasının erdemlerine uygun olarak büyük çabalar göstermek, inisiyatifimizi sürekli geliştirmek ve politik bir güç yaratabilmeninin yolunu ve yöntemini bulmak zorundayız.

GEBZE

Bölgenin geniş potansiyeli gözönünde bulundurulduğunda, yeterli bir kadro birikimine sahip olmamamıza rağmen ortaya koymaya çalıştığımız pratik faaliyet, EKİM'e sempati duyan unsurların artmasına neden oluyor. Faaliyetimizin niceliği şu an çok yetersiz; bölge 50 bin bildirilik bir potansiyele sahip. Bizim şu an dağıtabildiğimiz bildiri sayısı ise iki bin ya da biraz daha fazla. Bunlar düşünüldüğünde daha işin çok başında olduğumuz açık. Fakat sınırlı da olsa sürdürdüğümüz faaliyet bölgede1980'den sonra

(Devamı s.8'de)

Kamu çalışanları ve seçimler

Kamu çalışanları bu seçim döneminde özgül bir durumla karşı karşıya kaldılar. Daha önceki seçim dönemlerinde memurlar ya anımsanmaz, ya da parti liderlerinden ücretlerinin artışı konusunda bol bol vaad dinlerlerdi. Ancak bilindiği gibi memurlar açısından sendikalaşma olgusu artık yakıcı bir talep olarak kendini hissettirmektedir. Nitekim TC devletinin tüm baskı ve engellemelerine karşın son bir yıl içerisinde memurlar 657 sayılı yasayı delik deşik ettiler. Çok değil daha bir kaç yıl önce burjuva partilerden hangisine oy vereceklerini bile işyerlerinde ifade edemezlerken, artık şimdi toplusözleşme, grev hakkı, genel grev şiarlarıyla dönem dönem eylemselliklerini yükseltiyorlar. Öyleki sağlık, eğitim, belediye, tarım işkollarında sendikalarını yarattılar, hızla örgütlülüklerini geliştiriyorlar. Bu arada Maliye, PTT, TEK, DDY çalışanları da çok kısa bir süre içerisinde sendikalarını kuracaklar.

İşte tam da bu dönemde burjuva düzen partileri seçim mitinglerinde memurlara sendika vereceklerini her fırsatta belirttiler. Oysa kamu çalışanları bileklerinin gücüyle bu hakkı zaten almış durumda... Önce SHP "memurların sendikalaşma hakkını tanıdığını" ilan etti. Ardından diğer partiler... Bu kez SHP, "grevli-toplusözleşmeli memur sendikaları"ndan sözeder oldu. Vaatler birbirini izledi. Oysaki son bir yıl içerisinde kamu çalışanlarının haklı mücadelesini, devlet, polisiyle, gözaltısıyla, idari ve sürgün soruşturmalarıyla engellemeye çalıştı. Şimdi "demokrasi havarisi" kesilen burjuva düzen partileri, o dönemde tüm bu baskılar karşısında yalnızca seyirci kalmayı yeğlediler.

Aslında TC devletinin kamu çalışanlarına ikili bir politika yürüttüğü öyle açık ki... Öncelikle bu sendikaları toptan ortadan kaldırmak istedi, başarılı olamadı. Bu kez onları sopayla uslandırmaya, düzen yanlısı, devletinkendisiyle değil de sahneye çıkardığı hükümetleriyle didişen ama perdenin gerisini göstermekten kaçınan sendikalara dönüştürmeye çalışıyor. Öte yandan ise havuç sopasını uygulamaya koyuyor. Miting alanlarında bağırıyor, "gelin anlaşalım" diyor. Demek istediği, "Siz yeterki mücadeleci sendika olmaktan vazgeçin. Tıpkı '70 öncesinde de yaptığımız gibi sizlere milletvekilliği bile veririz." Kısacası TC, yalnızca "devlet sendikasına" tahammül edebileceğini ifade ediyor.

İşte bu nedenle kamu çalışanları sendikalarının çok daha fazla uyanık olması gerekiyor. Oysa tüm bunlara karşın seçimlerde çoğu memur sendikalarının olumlu bir tutum aldığını söylemek ne yazık ki pek olası değil.

Bu konuda Tüm Sağlık Çalışanları Sendikasının en kararlı tutumu sergilediği bir gerçek. Eylül ayında örgütlü olduğu illerden ve bölgelerden gelen temsilcilerle toplantı yapan Tüm-Sağlık-Sen yaklaşan seçimlerle ilgili sendikanın tavrını belirleme konusunu da gündeme getirdi. Bir kaç temsilcinin kendi kişisel görüşleri dışında kararlaştırılan tavır, "Hiç bir partinin desteklenmemesi ve burjuva düzen partilerinin teşhiri" şeklindeydi. Sendika bu dönemde sağlık çalışanlarına, parlamentonun ve burjuva düzen partilerinin teşhirini yapma görevini önüne koydu. Büyük olasılıkla 200 bin sağlık emekçisinin çok azı üzerinde alınan karar etkili olacaktı. Oysa sendika için önemli olan 20 Ekim'de sandıktan çıkacak oylar değil, kendi kitlesine gerçeği anlatmak, bu uzun soluklu mücadelede düzenin kimlere çalıştığını kavratabilmekti. Nitekim koltuklarının altına burjuvazinin sıkıştırdığı acı reçetelerle seçime giren düzen partilerinin, aslında bunalımın yükünü işçiler ve emekçiler üzerine bindirmekten başka seçeneği yoktu. Bu öylesine açıktır ki, sendikalarının vurgularının haklılığını, sağlık emekçileri kendi yaşamlarının acı pratiği içinde defalarca göreceklerdi. Tüm-Sağlık-Sen bu bağlamda partilerle pazarlık görüşmelerine de katılmama kararı aldı. Ancak ne yazık ki Tüm-Sağlık-Sen diğer kamu çalışanları sendikaları ile ortak eylem birliktelikleri oluşturamadı.

Eğit-Sen yönetiminden çıkan karar da, "Hiç bir partinin desteklenmemesi" şeklindeydi. Ancak Eğit-Sen yönetimi burjuva düzen partilerinin ve parlamentonun teşhirinin sendikaların görevi olmadığını iddia ediyordu. Onlara göre bu ancak siyasi hareketlerin işiydi, aslında kendi gönüllerinde hep "sosyalizm" ateşi yanıyordu, ama kitlelerini ürkütmemek için o partileri de teşhir edemezlerdi. Çünkü öğretmen kitlesinin çoğu SHP'ye oy verecekti vb. Çıkardıkları bildiriyi burjuva düzen partisi liderlerinin burjuva sendikacılığına olumlu bakan yaklaşımlarını ifade eden alıntılarla süslemişlerdi. O bildiride hem Süleyman Demirel'in hem de Mesut Yılmaz'ın görüşleri yeralıyordu, ama Kürt halkına uygulanan baskılar kınanmıyordu. Çünkü onlara göre bu türden politik talepler yalnızca siyasi hareketlerin bildirile-

rinde yeralabilirdi. Kaba ekonomizm mantığına doğru hızla yolalan Eğit-Sen, kendi tabanını aynı hızla o batağa sürükleyemedi. Örneğin Eğit-Sen Bursa temsilciliğinin destek mesajı, İstanbul'daki bağımsız adayların mitinginde okundu. Mesaj burjuva düzen partilerinin teşhiriyle başlıyordu.

Tüm Bel-Sen ikircikli bir tavır sergiledi. Yönetimin gönlü burjuva partilerinin desteklenmemesinden yanaydı, burjuva partilerin teşhiri yapilmalı idi, ancak sendikal bağlamda bunu ifade etmek güçtü vb. Sonuçta sergilenen tam bir tavırsızlık oldu. Bu arada Tarım-Sen süreci SHP destekçiliği ile kapandı.

Kısacası devlet yokedemediğini, boyuneğdirmek amacıyla kazanmaya çalışıyor. Şimdilik bazı sendika yöneticilerinden uslu sendikacılar yaratma konusunda önemli adımlar atmış görünüyor. Ancak bu sendikaların tabanları dipten dibe kaynıyor. Her şeyi göze alarak kurdukları sendikaların, burjuva devlet aygıtının bir uzantısı ya da yalnızca iktidardaki partiye karşı kronik muhalefetçi olmasına kolayca rıza göstermeyecekleri de bilinmelidir. Kitleselleşme adına düzenle uzlaşma kısa vadede ne getirir bilemeyiz, ama uzun vadede yeni sarı sendikaların doğmasına neden olur.

Seçim konusundaki tavrı sekter olarak nitelendirilen Tüm-Sağlık-Sen'de tabanda çatlaklar olmadı. Oysa diğer sendikaların tabanlarındaki bazı kamu çalışanları, bu partilerüstü Türk-İş benzeri kararı protesto ettiler. Kimi yerlerde kendi bağımsız bildirilerini bile çıkardılar.

Meral DENİZ

Seçim dönemi...

(Baştarafı s.6'da)

alışılmadık bir şey olduğu için sempati topluyor.

Seçimlere ilişkin yürüttüğümüz faaliyet başarılı geçti denilebilir. Bölgede tek göze çarpan faaliyet EKİM'in faaliyeti idi. 2 bine yakın bildiri ve broşür kısmen fabrika servislerine, daha çok gecekondu bölgelerine olmak üzere dağıtıldı. Yine iki boy ve iki tip olmak üzere çıkan merkezi afişlerimizden yüzlercesi merkezi yerlere, tren istasyonlarına, fabrika önlerine, gecekondu mahallelerine yapıştırıldı. Bütün bu faaliyetler süresince SHP'li milletvekili adayları özellikle bizim "Düzen partilerine oy yok- Yaşasın özgürlük, devrim ve sosyalizm" afişleri üzerine kendi afişlerini yapıştırmışlardı. Sosyal-demokrasinin devrimci bir örgütün faaliyetine ilişkin tavrı anlaşılırdı. Fakat anlaşılamayan bağımsız aday olarak çıkan ve belli bir küçük-burjuva popülist çevrenin desteklediği adayın kimi afişlerinin de EKİM'in Kürtlerle ilgili yaptığı afişlerinin üzerine yapıştırılmış olmasıydı. Bağımsız adayın, yasal olanaklarla yaptığı propaganda faaliyetinin yankısı EKİM'in yaptığı çalışmaların yankısı kadar olmamıştır.

Seçim çalışmalarına ilişkin sonuç olarak şunları söyleyebiliriz. Bölgemizde gücümüzün sınırlarını zorlayarak propaganda ve ajitasyon faaliyetini yoğun bir biçimde sürdürdük. Bu faaliyet meyvelerini vermeye başlamıştır. EKİM, Türkiye devrimci hareketinde olduğu gibi, bölgemiz açısından da, devrimci-demokrat, samimi ve dürüst bireyler için birçekim merkezi ve yönelim örgütü olmuştur.

Örgütsel sorunlarımız üzerine...

(Baştarafı s.20'de)

örgütsel çalışmada mahalli örgütlerin önemidir. Geçen dönemde bir çok alanda yerel örgütlenmelere gittik. Ancak, geçen dönemin gösterdiği gibi, bu örgütler alanın sorunlarına hakim olma ve genel çizgimiz doğrultusunda inisiyatifli bir çalışma sürdürecek ölçüde bir oturmuşluk ve kapasite sergileyemediler. Bu örgütlerin oturmamasında kadroların zayıflıkları kadar, iyi düşünülmüş düzenlemelerin yapılmaması, yerel çalışmanın üzerine oturacağı bir altyapının kurulamaması da büyük bir rol oynamıştır. Politik ve örgütsel çalışmanın gereksinimlerinin hep "yukarıdan" karşılanması, örgütleri kendi içinde atalete itti. Yerel örgütlerin başarısı, asgari ölçüde, kadro, teknik ve mali gereksinimlerinin karşılanması ölçüsünde olanaklıdır. Bu yapılmadığında, bürokratik-hantal bir yapının çıkması ve bunun örgütsel ve politik çalışmayı zaafa uğratması kaçınılmazdır.

Politik ve örgütsel çalışmanın sürekliliğinin sağlanması ve önderliğin önderlik görevlerine yoğunlaşması bakımından güçlü yerel örgütler yaratma, sorunların çözümünde çok önemli bir yere sahiptir.

Burada bazı önemli yanlarına işaret ettiğim "örgütsel sorunlarımız", hem önderliğin, hem de kadroların, hareketin misyonunu yerine getirmesi bakımından köklü bir yenilenme gereksinimini ortaya koyuyor. Bunu başarıp başaramamak bütünüyle bize bağlıdır.

Taner GÖKER

Seçimler, görüntü ve gerçek

Türkiye geçtiğimiz ay bugüne dek görülmemiş renkli ve gürültülü bir seçim kampanyasına sahne oldu. Düzen partileri yığınları aptallaştırmak, aldatmak ve yeniden düzene bağlamak için olağanüstü bir çaba gösterdiler. Tarihlerinde belki de ilk kez bu denli doğrudan kendilerine oy toplamak için değil de, düzene oy toplamak için çalıştılar. Yalnız partiler mi? Hayır. Cumhurbaşkanı, Genelkurmay, polis, işveren kuruluşları, radyo-TV kuruluşları, anket-araştırma ve reklam şirketleri kısaca düzen yanlısı tüm kişi, kurum ve kuruluşlar da kampanyanın içindeydiler. Hepsi de düzenlerini ayakta tutmak için işbaşındaydılar. Denilebilir ki, düzen savunusu hiçbir zaman günümüzdeki denli kuvvetle yapılmadı.

Türkiye kapitalizmi daha derin bir krizin içine yuvarlanıyor, ekonomide alarm zilleri çalıyordu.

Düzen tüm kurumlarıyla aşınıyor, yığınlarla düzen arasındaki güven bunalımı iyice büyüyordu. Öte yandan ağır iktisadi sömürü, işsizlik, açlık ve yoksulluk, artan devlet terörü işçi ve emekçileri sosyal bir patlamanın eşiğine sürüklüyordu. Kürdistan'daki sömürgeci zulüm Kürt halk yığınlarını ayağa kaldırmış, düzen bu kalkışma karşısında acz ve çaresizlik içindeydi.

Düzen zor durumdaydı. Düzenin çivisi çıkmış, devlet gemisi yan yatmıştı. İşte seçimlerdeki renkli görüntü bu gerçeği gizlemek içindi. Çabalar ve bir ay boyunca süren müthiş yarış, yığınları alıklaştırıp -aldatma ve düzene bağlama temelinde, düzeni ayakta tutma, devlet gemisini yeniden yüzdürme yarışıydı. Partilerin bayraklarındaki renk farkı yanıltıcıydı, hepsi de esasen tek bayrak altında toplanmışlardı. Birbirlerine karşı oldukça hoşgörülüydüler. Demagojik sözleri bir yana tümünün vurguları ağırlıklı olarak "devlet" ve "düzen"ciydi. Partiler kendilerini hükümete taşımaktan çok "devlet gemisini yeniden nasıl yüzdürürüz?" peşindeydiler.

Taraflar çok belirgindi. Düzen ve devrim. Kapitalistler ve işçiler. Ezenler ve ezilenler. Sömürenler ve sömürülenler. Sömürgeciler ve özgürlüğü için ayağa kalkmış Kürt halk yığınları ve nihayet kapitalizm ve sosyalizm. Denilebilir ki, Türkiye ve Kürdistan'da kutuplaşma hiçbir zaman bugünkü denli kendisini dışavurup belirginleştirmemişti. Türkiye'nin bir devrim ülkesi olduğu bu denli açık-seçik hale gelmemişti. İktidardaki ve muhalefettekilerle hemen tüm partilerin -aldatıcı da olsa- yığınların acil iktisadi, demokratik ve sınırlı bazı siyasal taleplerine sahip çıkmaları, pervasız vaadlerde bulunmaları tam da bu kutuplaşmanın ve bunun varettiği potansiyel tehlikenin zorlamasıydı. O kadar ki kimi partiler -RP, MÇP ve IDP koalisyonu- anti-kapitalist vurgular yapmaya mecbur hissettiler kendilerini. Düzene karşı demagojik "adil düzen" sloganına sarıldılar. Üstelik devrim ve sosyalizmin somut, canlı ve pratik bir biçimde değil de, potansiyel bir kuvvet olarak seyrettiği koşullarda bunlar yapılıyordu... İşçiler, emekçiler ve Kürt halk yığınları seçimlerde blok halinde tek bir güç, tek bir parti ile yüzyüze geldiler: Düzen.

Düzen tek bir parti halinde seçime girdi. Devrimin ise partisi yoktu, devrimci ve sosyalist güçler vardı. Dağınık ve organize olmaktan uzak gruplar vardı sahnede. İstanbul ve bir kaç kentte seçimlere katıldılar ancak. "Düzen partilerine oy yok, devrimci ve sosyalist adayları destekleyelim" doğru şiarı ve tutumu ile yola çıkıldı. Kabaca -sözgelimi belirgin olarak İstanbul'da aralarında bir güç birliği de yaptılar. Ne ki bir parti halinde davranmadılar. Güçlerini birleşik ve koordineli bir "devrim partisi" haline getirip seferber edemediler, etmediler. Düzene karşı, yığınları temel alan iktidar perspektifli bir politika yerine dar örgüt politikası izlediler. Koşullar çok elverişli olduğu halde, düzen ve devrim, kapitalizm-sosyalizm zıtlığını anlatma, oy kaygısından, dar örgüt çıkarlarından sıyrılıp, işçi sınıfı ve emekçi yığınlar içinde düzenden kopuşu hızlandırıcı, bağımsız sınıf hareketinin yaratılmasına hizmet edici bir çaba içinde olmak konusunda çok ama çok yetersiz kaldılar. Propaganda güçleri çok zayıf, amatör ve hayli etkisiz bir kampanya yürüttüler özcesi.

Devrim ve sosyalizm kendi gerçek gücünü ortaya koyamadı. Gerçek şu ki; devrim tüm grupların toplamının çok çok ötesinde bir gücü ifade etmektedir. Burjuvazi milyonları ifade eden bu potansiyel halinde devrimi bekleyen güçlerin farkındadır ama devrimci ve sosyalist güçler hala bunun gerçek manada farkında değiller. Ona ulaşmayı da beceremiyorlar. Acı gerçek de budur.

Seçimlerde bir tek devrimci Kürt hareketi güçlerini -özgürlükçü Kürt halk potansiyelini-

kullanabildi. Nedir ki son derece pragmatik ve tutarsız bir biçimde; HEP kanalıyla ve düne kadar devlet partisi olarak niteleyip teşhir ve mahkum ettiği SHP'ye akıtarak yaptı bunu. Oysa, bu güçleri cepheden ve bağımsız devrimci bir tutumun konusu yapması beklenirdi ve bu çok ama çok daha anlamlı olacaktı. Düzen ve devrim, düzen ve Kürt özgürlüğü, zıtlığının belirginleşip, cephe cepheye geldiği bir dönemde Kürt devrimci potansiyelinin SHP üzerinden kendini ifade etmesi yanlış ve yanlış olduğu kadar da Kürt devrimci hareketi açısından kesin bir talihsizliktir. Üzerinde ciddi olarak düşünülmelidir. Kürt devrimci hareketi güçlerini ve olanaklarını sadece "Kürt devrimi" için değil, Türkiye devrimiyle birleşmek için de kullanmalıdır. Özgürlük ve sosyalizm mücadelesi her zamankinden daha çok içiçe geçmek ve birleşmek zorundadır. Kürtleri çevreleyen büyük kuşatmayı yarması ve kendi bilinen sınırlılığını aşması, seçimlerdeki türden tutarsız ittifak arayışlarına -ve zaafa- mahkumiyetten kurtulabilmesi buna bağlıdır. Kürt devrimci hareketi her şeye karşın böylesi bir yönelişe müsait bir potansiyel taşımaktadır.

Devrimci ve sosyalist güçler koşullardan yararlanamadılar. Yığınlara pek bir şey anlatıp-öğretemediler ama koşullar ve gerçekler devrimci ve sosyalist güçlere çok şey anlatıp öğretici oldu.

Devrimci grupların hemen hepsi neredeyse kaçınılmaz bir biçimde kapitalizm-sosyalizm zıtlığını temel alarak propaganda yürüttüler. Tümünün ortak şiarı "Kahrolsun kapitalizm yaşasın sosyalizm", "Yaşasın özgürlük ve sosyalizm"di. Programlarının pratik politikada aşılmasını anlatan bu durum devrimci güçlerin yürüttüğü kampanyanın belki de akılda kalan, kalması ve değer verilmesi gereken en önemli şeydi... Görüldü ki sermayenin açık ve çıplak egemenliğinin yaşandığı ve bunun seçimler vesilesiyle her alande kendisini belirgin bir biçimde dışavurduğu Türkiye koşullarında, soyut bir düzen-demokrasi, düzen-devrim (ya da demokratik devrim programı) karşıtlığı yetersizdir. Aşılmak zorundadır. Kapitalizm-sosyalizm zıtlığı üzerine oturmayan her çaba, eninde sonunda kapitalizmin ve burjuva demokrasisinin sınırları içinde kalıyor. Tutarlı olabilmek anti-kapitalist ve sosyalist olmakla olanaklıdır. Özgürlük ve demokrasi de ancak bu koşulla tutarlı bir içerik kazanıp-yerli yerine oturabilir. Türkiye'nin devrimci hareketi devrimci sosyalist olmak zorundadır. Türkiye'nin realitesi bunu gerektiriyor ve buna zorluyor. Sözgelimi SP'nin gerçek kimliğini unutup, bu realiteye göre davranması boşuna değildi. SP adeta sosyalizmin temsiline soyundu ve sempati de topladı.

Devrimci gruplar SP'nin -kendisini içtenliğinden kuşku duyulsa da, gerçek misyonu hakkında belli bir fikrimiz olsa da- sosyalizmin temsiline soyunma zorunda hissetmesi durumu üzerinde iyice düşünmelidirler.

Yine görüldü ki, bu tür kürsüleri -seçimler, parlamento- kullanmasını bilmeyenler, bu ustalığa ulaşamayanlar yığınlara ulaşamaz, onları örgütleyip devrim için harekete geçiremezler. İktidar perspektifli politika yapmak yerine dar örgüt politikası yapmaya mahkum olurlar. Dahası sınıf ve yığın hareketi, gerçek ve fiili politik bir güç olmak yerine, birer dar kadro hareketi, etkisiz birer politik çevre olmaktan kurtulamazlar. Legal olanakları kullanmayı dergicilik, temsili kurumlardan devrim için yararlanmayı dar örgüt propagandası yapmak olarak kavrayan anlayış aşılmalıdır artık. Sosyalizm kendi tarzında açık alanda da gerçek manada temsil edilmelidir. Bu SP'ye bırakılamaz. Boşluk, ustalıkla ve büyük politikalarla doldurulmadıkça SP'ye yöneltilecek eleştiriler, teşhir çabaları etkisiz kalacaktır. Boşluk doldurulmadıkça Kürt devrimci hareketine yöneltilecek eleştiriler de ciddiye alınmayacaktır.

Ciddi bir güç ortaya koymak öncelikle sosyalizmin tek parti ile temsili koşullarında olanaklıdır. Türkiye'nin devrimci ve sosyalistleri fraksiyon alışkanlığını bir yana bırakıp parti ruhuna ulaşmalıdır. Buna mecburdurlar. Koşulların seçimler vesilesiyle bir kez daha devrimci ve sosyalistlere yaptığı çağrı budur.

Bilinçsiz yığınlar alternatifsizlik koşullarında hiç de ciddi umutlar beslemeksizin düzen partilerine oy verdiler. Sosyal-demokrat parti (SHP) büyük oy kaybına uğradı ve bu "sol"a maledildi. Sermayenin sağ partileri çoğunluk sağladılar. Ne ki zafer çığlıkları dahi atamıyorlar. Çok temel bir nedeni var; düzen rahat değil. Biriktirip-çeşitlenen sorunların ağırlığı onları ürkütüyor. Türkiye'nin koşulları her geçen gün biraz daha çözümsüzlük üretiyor. Türkiye artık parlamenter demokrasi koşullarıyla bile idare edilemez hale geliyor. Sert, gerilimli bir döneme doğru gidiyoruz. "Ya barbarlık içinde ölüm, ya sosyalizm!", "Ya düzen ya devrim!"; günün şiarları bunlardır.

Devrimci ve sosyalist hareket hızla bu duruma göre hazırlık yapmalıdır.

Serkan METİN

Seçim, SP ve reformizm

Burjuva düzenlerde seçim, kazananla kaybedenin önceden saptandığı, tüm karmaşık görüntü ve uzantılarına rağmen düz ve son derece basit bir mantığın üzerine oturan ve öz olarak düzen tarafından toplumsal muhalefete karşı tezgahlanan bir oyundur.

Geride bıraktığımız erken seçimin farklı bir mantığı yoktu. Sonucu itibarıyla görülen ise mantığın (ve bu mantığı işleten düzenin) tıkanma noktasına geldiğidir. Bu seçim, ayağa kalkan bir Kürdistan, hergün yeni grev ve eylemlerle gündeme oturan bir işçi sınıfı ve henüz hayli güçsüz ve dağınık da olsa toparlanma sürecine adımını atmış bir devrimci hareketin basıncıyla erkene alınmış, sadece hükümet olan partinin değil, muhalefet olan partilerin de hızla yıprandığı, düzenin "seçenek"lerini inandırıcı kılmakta hayli zorlandığı bir oyundu.

Önümüzde duran tablo şudur: Düzen hiç bir parti nezdinde kendisine umutla bağlanan bir kitleyi kazanamamış, ama kitleyi ehveni-i şer mantığına mahkum etmiştir. Durum budur ve nesneldir. Burjuva düzenin seçim manevrasındaki başarısızlığı düzenin genel olarak içinde bulunduğu bunalımdan kaynaklanan bir nesnellik iken, seçim manevasındaki başarısı ise devrimci hareketin ve ona bağlı olarak işçi sınıfı hareketinin zayıflığından kaynaklanmaktadır. Düzen kısa ve orta vadede içinde bulunduğu nesnelliği değiştirme kudretine sahip değildir, dahası girdiği ekonomik darboğaz, sosyal kriz hergeçen gün derinleşecektir. Öte yandan devrimci hareket ve ona paralel olarak işçi sınıfı içinde bulunduğumuz bu dönemde kendi nesnelliğini ileriye çekecek bir çok avantaja sahiptir. Düzenin içinde sıkıştığı nesnellik önemli şanslardan bir tanesidir. Bir şansa sahip olmak, ancak o şansı değerlendirebilecek araç ve yöntemlere sahip olunduğunda anlamlıdır

Düzen bu "şans"ın devrimci hareket ve işçi sınıfı tarafından kullanılabildiğinde tehlikeli, dahası ölümcül olabileceğinin farkındadır. Düzen verdiği açıkları kapatmaya muktedir olamadığı için de önümüzdeki günlerde tüm gücünü bünyesindeki bu çatlakların kendisine karşı kullanılmasının önüne geçmeye harcayacaktır. Bunun bir yolu pervasız bir terör, kısacası koyu siyasi gericilik, baskı ve şiddettir. Düzen bu yolu tutmuştur, bu yolda yürüyecek ancak bununla yetinmeyecektir. Yetinmeyeceğinin ilk işaretlerini yaşadığımız erken seçim göstermiştir. Bu seçimde sahneye klasik burjuva partilerin dışında farklı bir parti, SP çıkmıştır.

Demirel'in HEP'li milletvekilleri için söylediği söz anlamlı ancak yeterince net değildir. "Ülke sathında bölücüler varsa, bunların mecliste de olmaları doğaldır." Aynı söz benzer bir mantıkla SP için de geçerlidir. Yani ülke sathında düzeni değiştirmek isteyenler, kapitalizm yerine sosyalizm diyenler varsa, bunların düzenin olanaklarından yararlanarak örneğin bir televizyona çıkıp propaganda yapmaları doğaldır, evet gereklidir de. Neden mi?

Düzen Kürdistan özelindeki ulusal hareketin, ülke genelindeki devrimci ve işçi hareketinin kaynağındaki ekonomik ve sosyal faktörleri yumuşatamadığı sürece toplumsal muhalefeti yatıştıramaz. Düzen için tehlikeli olan, bu hareketlerin ihtilalci araç ve yöntemlere başvurarak kendilerini düzenin dışına çekmeleridir. Bugün düzenin önlemeye çalıştığı budur.

Bir toplumsal hareketin maddi güce dönüşmesinin ana koşulu örgütlenmesidir. Düzenin karşısında yeralan ve onu hedefleyen bir örgüt, düzenin denetiminden, olası ve kaçınılmaz saldırılarından uzak, kısacası illegal olmak zorundadır. Düzen önleyemediği toplumsal muhalefet hareketlerini doğal olarak kendi öz örgütlerinden uzaklaştırmaya, denetleyebileceği alanlara çekmeye çalışacaktır. Sadece düzenin denetiminde olmakla kalmayıp, onun kendi öz araçlarından olan parlamento bu amaç için sıkça kullanılır. Düzen HEP'i devlet eliyle kurarken çaresizdir. Ama tam da bu noktada kenidisine yeni çareler üretmektedir. PKK şahsında örgütlenen ve kendisini radikal savaş yöntemleriyle düzenden koparan Kürt ulusal mücadelesi, aralanan parlamento kapısıyla zaafa uğratılmak istenmektedir. Ülke sathında varolan (siz önlenemeyen anlayın) "bölücülük"ün parlamentoda da olması (siz evcilleştirilme çabası anlayın) bu nedenle doğaldır.

Sosyalist Parti'nin durumuna gelirsek, düzenin içinde bulunduğu ekonomik darboğaz, klasik burjuva partilere, emekçi katmanların talepleri karşısında en ufak bir esneklik göstermeye dahi olanak tanımıyor. Bunun sonucu ise, herkesçe yapılan ortak bir tespite dönüştüğü gibi, DSP, SHP gibi burjuva-reformist partiler ile, ANAP, DYP, RP gibi burjuva gerici partiler arasında görünürde bile bir farkın kalmaması oluyor. Demek ki burjuva reformist partiler aracılığıyla bundan sonraki dönemde işçi

sınıfı ve emekçi katmanlarda başgösteren hoşnutsuzluğu, reformize ederek düzen kanallarına akıtmak mümkün görünmüyor. Burjuva solçökmüştür, çünkü mevcut nesnellikler düzenin ayağının altından burjuva reformist politikaları gerçekleştirecek zemini çekmiştir. Bu gerçek işçi sınıfı ve emekçi katmanlardaki toplumsal huzursuzlukların giderek artacağını, ama bu huzursuzlukların önüne çekilecek dalgakıranın büyük olasılıkla klasik burjuva reformist partilerin olamayacağını göstermektedir. Bu aşamada düzen için doğal ve gerekli olan (sadece kendi alternatifsizliği açısından bakıldığında bile), hergeçen gün kitleler nezdinde güçlenen bir alternatif olacak sosyalizmin, kendi araç ve yöntemlerine, yani illegal sınıf örgütüne ve radikal-militan mücadele tarzına kavuşmasının önüne geçmektir. Düzen tam da bu noktada zorunlu olarak "sosyalizme" kendi olanaklarını sunarak onu kendi sınırları içinde hapsetmeye, deforme etmeye çalışmaktadır.

Açıktır ki, daha baştan düzen sınırları içinde hareket etmeyi kabul eden, düzeni yıkacak hiç bir araç ve yönteme sahip olmayan ve bu özellikleriyle televizyonda propaganda imkanı kazanan bir "sosyalizm", kendini ne kadar radikal söylemlerle ifade ederse etsin (artık?) sosyalizm değildir. Bu anlamda SP de sosyalist parti değil, olsa olsa *"sosyalizmi reformize etme partisi"* olabilir. Düzen önüne, sosyalizmin "kanadını" kırpma, komünistler ise "uçmaya muktedir" bir sosyalizmin araç ve yöntemlerini yaratma görevini koymuşlardır. Komünistler öncü işçi kuşağını, onun içindeki ve dışındaki komünist potansiyeli iktidar perspektifi doğrultusunda illegal bir ihtilalci komünist partisinde örgütlemeyi hedeflemektedirler. SP bu hedefin önünü kesmiştir. Üstelik radikal söylemi ile ve çalışma zemini olarak tam da komünistlerin parti güçleri olarak gördüğü kitleye yönelmektedir. Öncü işçi kuşağı bugün büyük ölçüde sosyalizme sempati duymaktadır. Onu sosyalizme bağlayan eski-yeni bir çok bağlar mevcuttur, ve tam da bu yüzden SP ve benzeri reformistlerin dolaysız etkisi altındadır. Komünistler bugün SP'nin legal alanları iyi değerlendirdiğini, düzenin olanaklarından faydalanarak yaptığı propaganda ve örgütlenme çalışmalarında başarılı olduğunu teslim etmektedir.* Bu noktada eksikliklerini de saptamaktadır. Doğrudur. Legal olanakları (düzenin verdiği değil, düzene rağmen kazanabileceğimiz ve kısmen kazandığımız legal mevzileri)kullanmakta henüz zayıf, henüz eksiğiz. Oysa bu noktada ısrarla vurgulanması gerekiyor ki, asıl eksikliğimiz, asıl zayıflığımız bu değildir. Bugün acil ve hayati olan illegal örgütlülüğümüzü yaygınlaştırmak, sağlamlaştırmaktır. Asıl sorun, yine ve tekrar tekrar vurgulanan parti sorunudur.

Sınıfın ihtilalci komünist partisini yaratma görevi herşeyden önce, sınıfı radikal, militan bir mücadeleyle eğiterek düzenden bağımsızlaştırma sorunudur. Bir yandan bunun adımları atılırken, öte yandan radikal sosyalist argümanlarla harekete geçen reformizm, sınıf nezdinde her vesileyle teşhir edilmelidir. Seçim böyle bir olanaktı ve bu olanak kullanılmalıydı. *Ekim* sayfalarında, başyazılarımızda, bildirilerimizde ölmekte olan klasik burjuva reformizmi mahkum edilirken, öte yandan yeni reformist rüzgarın temsilcisi SP ve legal parti çalışmasına kendini vermiş diğerlerinin, kanatlarını nasıl da bizzat düzenin makasına teslim ettikleri de gösterilmeliydi. Bugün için SP'nin aldığı oy oranına bakmak anlamsızdır. Nasıl ki afişlerimizle, daha doğrusu sosyalizm propagandası kampanyamızla desteklediğimiz bağımsız sosyalist adayların aldığı oylar sosyalist potansiyeli göstermekte bir ölçü değilse, SP'nin aldığı oylar da reformizmin ne bugünkü ne de yarınki etkisini göstermeye ölçü olamazlar.

Düzen SP üzerine bugünden hesap yapmaktadır. Bu hesaplaşma yapılmalı SP ve diğerleriyle bir yandan ideolojik mücadele verilmeli, öte yandan ve sonunun asıl kritik yanını oluşturan sınıfın ve emekçi katmanların içinde bulundukları örgütsüz, öndersiz konumuna cevap vererek, devrimci arayışları kendinde toplamaya ve çarpıtmaya çalışan reformizmin önüne geçilmelidir. Altı çizilmeli ki, bugün SP ve benzerlerinin gücü yalnızca düzenin alternatifsizliğinden kaynaklanmamakta, bizzat devrimci hareketin dağınıklığından, güçsüzlüğünden dolayı devrime ve sosyalizme sempati duyan öncü işçi kuşağının ve ona bağlı olarak sınıfın ve emekçi katmanların devrimci bir alternatife sahip olmamasından kaynaklanmaktadır.

Su DÖNMEZ

---

* Sosyalist Parti'nin başarısından sözetmeden önce sorulmalıdır: Dün, '70'lerde bileğinin hakkıyla kazandığı legal mevzileri kullanan ve örneğin mitinglerinde yüzbinleri yürüten devrimci hareketle karşılaştırıldığında, SP'nin meydanı boş bularak ve de düzenin altın tepside sunduğu avantajları kullanarak elde ettiği başarı ne ifade ediyor?

Öncü işçi ve güncel görevler

Süreç partileşmektir. Sınıfın öncü müfrezesi ihtilalci sınıf partisini yaratmak günün temel ve acil görevidir. Zira sermaye düzenini devirmek öncelikle bu sürecin araçlarını yaratmayı gerektirir. Bu araçları yaratmada birinci hedef diğer araçların yaratılmasında anahtar rolü görecek partiyi örgütlemektir.

Partileşme sürecinde birleşilecek ve birleştirecek güçleri üç ana grupta toplamak mümkündür. Birincisi devrimci hareketin biriktirdiği sosyalizan güçleri ileri çekmek ve bu kesimlerle birleşmektir. İkincisi marksist aydın potansiyeliyle birliktir. Üçüncüsü ve konumuz açısından en önemlisi sınıfın öncü güçleri, öncü işçi kuşağıyla birleşmek, bu kuşağı kazanmaktır. Bu üç kesimin birleştirilmesi sürecinin birbiriyle kopmaz bağlarla bağlı olduğu tartışmasız bir gerçektir. Ancak yine de sağlıklı ve çözüm olan, öncelikle öncü işçi kuşağını kazanmaktır. Hareketin sınıfsal konumuna oturması, bilimsel sosyalizmle işçi hareketinin birleştirilmesinde en önemli unsur bu kesimi parti davasına kazanmaktır.

Peki bugünkü öncü işçi kuşağı ne durumdadır?

Öncü işçi kuşağını kazanmada komünistler neye dikkat etmelidir?

Daha da önemlisi bu kuşağın kazanılmasında hareketimiz saflarındaki öncü işçilere -komünist işçilere- düşen görevler nelerdir?

Bugünün öncü işçi kuşağı kendiliğinden hareketin -ekonomik-sendikal hareketin- öne çıkardığı kuşaktır. Sınıfın diğer kesimlerine göre ileri olmakla birlikte ekonomik-sendikal hareketin olumsuz tüm özelliklerini kuşkusuz değişik düzeyde üzerinde taşıyor. Bu demektir ki bilinci bilimsel sosyalist olmaktan çok ekonomist-sendikalist bir bilinçtir. Sendikal bilincin kendisi kendiliğinden bir bilinç olduğu için iktidar perspektifi taşımaz. Düzenin kendi içindeki çözümde bulur çareyi. Bu bilinç aşılmadıkça, sosyalist bilince, sınıf bilincine ulaşılmadıkça öncü işçi kuşağı ileri çıkamaz.

Kendiliğinden bilincin esir ettiği öncü işçi kuşağı, yalnızca sendikal bilincin değil, aynı zamanda sendika bürokrasisinin de yoğun etkisi altındadır. Bağımsız bir işçi hareketinin henüz şekillenmemesi, sınıfın politik öncüsünün yaratılamamış olması öncü işçideki bilinç yetersizliği ve çarpıklığıyla birleşince öncü işçi siyasal arenadaki konjonktüre takılabilmektedir. Öncü işçi kuşağı bu nedenlerle sınıfın devrimci misyonu ve taşıdığı toplumsal gücü görememektedir. Düzenin tehditleri ve demagojik propagandası bu kesimi ürkekleştiriyor ve korkak davranmaya itiyor. İçten pazarlık*, mücadele yerine ürkeklik, kendini kollama, gizli örgüt ve militan mücadele yerine yasal platformları ve legal mevzileri tercih etme vb. şimdiki öncü kuşağın temel zaaflarındandır.

Bu kuşağın geçmişe oranla üstünlükleri, eğitim düzeyi, mücadele tecrübesi vb. *Ekim*'in geçmiş sayılarında işlendi. Bu nedenle bu yöne değinmeyi gereksiz görüyorum. Önemle belirtilmesi gereken bir diğer sorunda devrimci demokrasinin ve reformizmin işçiler içindeki etkinliğidir.

Reformizm işçi hareketi açısından en ciddi tehlikelerden biridir. Halihazırda da bu hareketi ciddi düzeyde etkilemekte, hareketi düzenin sınırlarına hapsedebilmektedir. Dipten gelen dalga dönem dönem düzeni ve düzen destekçisi reformist-sendikalist eğilimleri zorlayıcı olmakla ve radikal söylemlere itmekle birlikte reformizmin ayak oyunları hareketin ileri sıçramasını etkileyen nedenlerden biridir. Kuşkusuz bunu da etkisi altına aldığı öncü işçiler aracılığıyla yapmaktadır.

Devrimci-demokrasi sınıf hareketi içinde radikal vurgu ve mücadele isteğiyle belli oranlarda olumlu rol oynamakla birlikte, sınıfın ufkunu daraltan, sınıfı salt bir demokrasi esiri haline getirmeye çalışan eğilimleriyle, (netice itibariyle) bir başka aşılması gereken engeldir.

Bütün bunlara burjuvazinin işçiler ve toplum

---

* İşten atılma korkusu işçileri olduğu kadar öncülerini de ürkekleştiren bir silah durumundadır. Bu silahı tersten sahibine çevirmenin yolu işten atılırım korkusuyla ileri atılmamak değil, ileri atılarak, işten atılmayı göze alarak mücadeleye sıçrama kazandırmaktır. Oysa salt işten atılma korkusu bile işçileri geri eğilimlerin esiri haline getirebiliyor.

üzerindeki yoğun ideolojik saldırısını eklemek gerekiyor. Bu ideolojik saldırı da işçi hareketini ve bu hareketin önündeki öncüleri etkilemekte, ileri çıkmasını engelleyici bir rol oynamaktadır.

Kendiliğinden işçi hareketinin öne çıkardığı bugünün öncü işçi kuşağı, ya sınıfın beklentilerinin ve sınıfın devrimci misyonunun gerçek hakkını vermeye çalışır ve dolayısıyla daha ileri sıçrar ki, bu bilimsel sosyalizmin öncü işçi kuşağı elinde bir silah haline gelmesi demektir. Ya da işçi hareketi tabanındaki dinamikler gelişerek ileriye çıkar ve bu kuşak aşılır. Bu reformizm-sendikalizm ile devrimcilik, işçi sınıfının devrimci misyonuyla bu misyonun önünde ayakbağı olan güçler arasındaki mücadelenin doğal sonucudur.

Kendiliğinden işçi hareketi niteliğine uygun öncü yetiştirmiştir. Şimdi bu öncüye düşen görev daha ileriye çıkmak, bilimsel sosyalist kavrayışa ulaşmaya çalışmak, bilimsel sosyalizmle işçi hareketini birleştirme çabası içerisinde yoğun bir enerji harcamaktır. Hareketi ileri çekmek için çalışmak, militan mücadeleci bir ruh taşımaktır.

Özetle öncü kuşak öncü kuramla birleşme göreviyle karşı karşıyadır. Esas görev, komünist hareketin öncü kuramını öncü işçinin ruhuna sindirme çabasıysa, bunun tersten karşılığı öncünün M-L'yi kavrama, ihtilalci bir iktidar perspektifine kavuşma çabasıdır.*

Proletarya, partisine kavuşmadan iktidar mücadelesi veremez. Sınıfın partisini yaratmak da yeni önderler yaratma ya da önderlere kavuşma sorunudur. Bu ikisi sıkı sıkıya birbirine bağlıdır. "Tarihte hiçbir sınıf kendi bağrından sınıfsal hareketi örgütlemeye ve yönetmeye yeterli önderler çıkarmadıkça egemenliği eline geçiremez".

Öncü işçi bilmelidir ki, çelişki ve tezatlarla dolu devrimci süreç zaferlerle olduğu kadar, kapitalizmin en acımasız sahneleriyle de doludur. Dikensiz gül bahçesinde değil, mayın tarlalarından geçilerek zafere ulaşılacaktır. Bunun zor bir görev olduğu, fedakarlık, azim, ısrar, kararlılık, yırtıcılık gerektirdiği açıktır. Ne ki sermaye iktidarını devirme, sınıfın ve insanlığın acılarına son verme, sosyalizme varma çabasında bu zorlu ama onurlu görevi sahiplenmek zorunludur. Mevcut kaostan çıkmanın başka yolu yoktur.

Öncü işçi ve bu arada özellikle sosyalist işçi bilmelidir ki; olağanüstü bir dönem yaşıyoruz. Sıradanlığa koşullar elvermez. Olağanüstü dirayetli olmayan bir tavrın bu topraklarda yaşama hakkı yoktur. İradesini zorlamayan herhangi bir kuvvet ayaklar altında ezilmeye mahkumdur. Olağanüstü bir çaba (çok yönlü) ve olağanüstü bir irade gösterilmek zorundadır. Bu öncü işçinin sorumluluğu gereğidir.

Sosyalist öncü işçi bugün işçi hareketiyle bilimsel sosyalist hareketin birleştirilmesinde önemli bir kuvvettir. Partiye doğru atılan her adımda bu kesime büyük görevler düşüyor. Komünist işçiler zaaflarından, mücadeleyi ve örgütlenmeyi zayıflatıcı tutumlarından hızla arınmak zorundadır. Açıktır ki, sınıf hareketinin ve bu hareketin öne çıkardığı güçlerdeki yukarda saydığım zayıflıklar komünist işçinin de önemli ölçüde taşıdığı zayıflıklardır. Kuşkusuz her bireyde değişik düzeyde. Komünistlikle bunu zayıflatıcı unsurlar birarada yaşayamaz. Yaşatılmamalı.

Önümüzdeki dönem işçi hareketi içinde reformizme, ekonomizme, sendikalizme karşı mücadelenin hızlandırılması gerekiyor. Yalnızca ideolojik alanda değil, politik ve örgütsel alanda da ciddi görevler var önümüzde. Her somut durumda, her politik olaydaki tutumda tutumumuzu netleştirip, reformizm ve sendikalizmle ayırım çizgisini kalınlaştırmalıyız. Öncü işçinin taşıdığı tüm zaaf ve zayıflıkları gözönüne alarak bu kuşağı ileri çekme çabasında ısrarlı olmalıyız. Öncü işçiyi öncü kuramla donatmak görevi ısrarlı bir çabayı gerektirir. Bu ne bir kaç gazete makalesi işidir, ne de bir kaç tartışmanın üstesinden geleceği bir görevdir. Soluklu davranmak ve ısrarlı olmak zorundayız.

Kısaca bu yazının hedefi de öncelikle komünist hareketin bazı güncel görevlerine işaret etmenin yanısıra komünist işçilere bir sesleniştir.

Komünist işçi sorumluluk bilinciyle hareketin önüne atılmalıdır.

Tunç SERDAR

---

* İşçi sınıfı ve öncü işçilerle ilgili yapılan vurgular saflarımızdaki bazı öncü işçilerin kendi mevcut halinden rahat, görevleri karşısında lakayt davranabilmelerine yolaçabiliyor. Oysa işçilerin içinde biraz ileri olmak yetmez. Herkesin yürüdüğü yerde öne geçip yürümek öncülük değildir. Bilimsel kavrayışa ulaşmak, ihtilalci perspektif taşımak ve korkusuzca ileriye sıçramaktır burada aslolan. Sosyalist işçiler de dahil, öncünün yetersiz kaldığı alan da budur.

Aşağıdaki konuşma EKİM I. Genel Konferansı tutanaklarının "Fabrika Çalışmasının Sorunları" başlıklı bölümünden alınmıştır. Tartışmanın bir bölümü geçen sayıda yayınlanmıştır.

Fabrika çalışmasının sorunları

R: Fabrika çalışmasıyla ilgili çeşitli unsurlar aslında önceden belirtildi. Sınıfa yönelim perspektifimize bağlı olarak fabrika çalışmasına özel bir çaba gösterildi ve belli bir yere de gelindi. Ama fabrika çalışması konusunda hala da önemli sorunlarımızın olduğunu görmek gerekiyor. Buradaki tartışmalarımız aynı zamanda bu güçlüklerimizi ortaya koymalı ve neler yapılması gerektiği sorusunun cevaplarını da beraberinde getirmeli. Fabrika çalışması, gerek dar örgütsel sorunlar gerekse de politik faaliyetin sorunları bakımından birlikte ele alınabildiği ölçüde anlamlı olabilir. Salt işçi çevreleri, fabrika çevreleri veya fabrika hücresi olarak örgütlenmek yetmiyor, bunun doğrudan bir boyutu, fabrikadaki eylemliliği sürekli hale getirebilmek, genişletebilmek, bakımından da nasıl bir politik faaliyet yürütülmesi gerektiğidir. Bu iki sorunun birlikte ele alınması gerekiyor. Bazı yerlerde hücre aşamasına gelen birikmiş güçler var. Bu kuşkusuz bizim yönelimimizle bağlantılı olmakla birlikte, yine de tam anlamıyla bu konudaki bilinçli, planlı, perspektifli çalışmalarımızın sonucu olduğunu düşünmek de yanlıştır. Hala fabrika çalışması açısından önümüzde ciddi zorluklar var.

Örneğin, fabrika çalışmasının oturtulabilmesi, orada örgütün kendini yeniden üretebilmesi, daha da ötesi sadece fabrika çapında değil, örgütün genelde de politik-örgütsel olarak genişleyebilmesi, tutarlı ve çokyönlü bir politik faaliyete bağlı. Bu politik faaliyeti sadece genel bir politik faaliyet olarak da algılamamak gerekiyor. Örneğin bir fabrika somutunda, işçilerin güncel sorunları temelinde ajitasyon ve propaganda yürütmeyen bir örgüt, istese de siyasal çalışmasını güvence altına alamaz. Yeni hücrelerin kurulması aşamasına gelemez. Veya işçi çevrelerini etkileyip, onu genişletmek mümkün olamaz. Bizim bu zamana kadar özel olarak bir fabrikanın sorunlarına yönelik fazla bildirimiz, ajitasyonumuz olmamıştır. Şimdiye kadarki politik faaliyetimizde, ajitasyon, propaganda araçlarımız; birincisi, geneli ilgilendiren sorunlarla ilgili bildirilerimizdir. İkincisi sözlü ajitasyon ve propagandadır. Ama bu sözlü propaganda ve ajitasyonun kapsamı hala son derece dardır. Yani bir kaç kişiyle sınırlıdır. Fabrika çalışmasını sağlam zemine oturtabilmek için hem işçi sınıfının güncel veya genel sorunları, hem de fabrikanın özgün sorunları temelinde bir propaganda ve ajitasyon faaliyeti zorunludur.

Bugün bazı bölgelerde, (bu özellikle İzmir somutunda tartışılmıştı) biz fabrikalara giremiyoruz. Gittiğimiz fabrikalar geri fabrikalar, reformistlerin etkin olduğu yerler. Fazla bir mücadele deneyimi yok; ama öte yandan mücadele geleneği olan fabrikalarada giremiyoruz. Girsek bile kısa sürede atılıyoruz. Bu durumda ne yapılabilinir? Belki bizim hareketin gelişimi bakımından bir, bir buçuk yıl önce bu tür bir sorun gerçekten de karşımıza pratik bir sorun olarak dikilebiliyordu; ama gerek hareketin katettiği mesafeyi, gerekse işçi hareketinin bugün aldığı boyutu dikkate aldığımızda bu tartışma artık anlamsızdır, gereksizdir; bütünüyle bizim beceriksizliğimizi ve amatörlüğümüzü göstermektedir. Yüzbinlerce işçinin eylemde olduğu bir ülkede, biz fabrikalarla ilişki kuramıyoruz gerekçesi artık bir gerekçe değildir. Demek ki, ya fabrikaları iyi seçemiyoruz; ya da fabrikaları iyi seçiyoruz ama yaratıcı yöntemler kullanarak ilişki geliştiremiyoruz. Burada bizim doğrudan yetenek eksikliğimiz ve çalışma tarzımız üzerinde durulmalıdır. Bugün fabrika çalışmasının gelişmesinin önüne bu artık nesnel bir güçlük olarak konulmamalıdır diye düşünüyorum.

Buna rağmen güçlük yok mudur? Vardır güçlükler. Ama önümüzdeki dönemde fabrika çalışmasının oturması bakımından güçlüklerdir.

(...)

Az önce belirttim, bazı yerlerde hücre aşamasına geldik, ama normal bir gelişme seyriyle değil. Aslında normal olan nedir? Bir hareketin hücre aşamasına gelmesi, belli ön çalışmaların yapılabilmesi ve buna bağlı olarak belli bir düzeye gelmesi demektir. Bu nasıl olur. Önce işçi çevreleriyle temas kurarsın. İşçi çevrelerini belli bir seçmeyle fabrika çevrelerine dönüştürürsün. Bu fabrika çevrelerinin içinden kazandığın üyelerle de, hücrelere gidersin. Normal gelişim seyri, doğal olan ve normal olan budur. Ama biz, örneğin hücre aşamasına gelmişiz, ama bir işçi çevresi toplantısı bile doğru dürüst yapamamışızdır. Ben o bakımdan hatırlatmak istiyorum. Bazı yerlerdeki katettiğimiz mesafeden hareketle her yerde bu

tür kolay yoldan bir hücre aşamasına ulaşabileceğimiz gibi bir yanılgıya yolaçmamalıdır. Bu bakımdan önümüzdeki güçlükleri görebilmemiz ve bunu gidermek için bilinçli ve yaratıcı bir çabayı ortaya koyabilmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Propaganda ve ajitasyon sorunları ve fabrika çalışması bağlamında bizim şu tip bir güçlüğümüz de var. Genel olarak deneyimleri de dikkate aldığımızda böyle bir güçlük vardır. Bir hareket, hele de özellikle bir ihtilal hareketi olduğunda, profesyonel propagandacıları ve ajitatörleri olmayan bir hareket, ne kadar kendini zorlarsa zorlasın, fabrika çalışmasını genişletmesi, oturtması mümkün değildir. Yoldaşın söylediği şu anlamda doğrudur: Normal olan, istenilen propagandacı ve ajitatörleri fabrikalardan çıkartmaktır. Evet, ama hareket propagandacıları ve ajitatörleri fabrikalardan çıkartayım da öyle kullanayım diye bekleyemez. Kendi olanakları bütündür. Bir bölgeyse bir bölgedeki güçleri bir bütündür. Merkezi ve yerel örgüt bu güçler arasından, bunun gerekliliğini ve önemini anlayarak, belli insanlarını özel olarak propaganda yapmakla, ajitasyon yapmakla görevlendirebilmeli ve bir bölgedeki çalışmanın bütün olanaklarını değerlendiren ve bütünüyle kullanan bir konumda olabilmeli diye düşünüyorum. Yoldaşın söylediğini sadece şu anlamda kabul edebilirim. Evet, bugün işçi sınıfının bilinç ve kültür düzeyi, deneyimi dikkate aldığında, işçi sınıfı içerisinden de propagandacılar ve ajitatörler çıkar. Bu doğrudur. Ama bir hareket sadece fabrikadan ajitatörler ve propagandacılar çıkartacağım diyerek, kendi olanaklarını bütünsel bir çerçevede değerlendirmek ve o anlamda da bu görevleri profesyonelce yerine getirme görevini askıya alamaz. Aksine böyle kaldığı ölçüde, kendini amatörlüğe de hapsetmiş olur diye düşünüyorum.

İstanbul gibi bir yerde, en azından iki profesyonel propagandacıya sahip olunamadığı sürece, (ama özel olarak işçi çevrelerine propaganda etmekle yükümlü) bir politik-örgütsel çalışma yapmak ve öncü işçi çevrelerini kazanmak olanaklı değildir. Bu aslında şu fabrikayla ilgilenmek, bu fabrikayla ilgilenmekten bağımsız bir olaydır. Gizlilik açısından, hiç oradaki örgütsel ilişkilere doğrudan girmesi de gerekmiyor bu tür propagandacıların. Normal ilişkiler içerisinde, belli bir işçi çevresi, şu veya bu vesileyle toplantısını yapar, propagandacısına haber verir, ona uygun bir konum da yaratır. Propagandacı fabrika sorunlarıyla ilgili önceden bilgi toplar, orada propagandasını yapar, ve o konuda söyleyebileceğini söyler, çeker gider. Yani illa bir komitenin üyesi olması gerekmiyor. Bir başka komitenin de üyesi olabilir. Sadece bu özel görevle işçi veya fabrika çevrelerine gidebilir.

Ajitatörler için de böyledir. Fabrika içine ajitatörleri dışardan sokmak daha zordur. Ama öyle kitlesel gösteri dönemleri ve kitlelerin eylem zamanları olur ki, senin profesyonel ajitatörün bu gösteriler içinerahatlıkla girebilir ve değerlendirebilir. En somut örneği Zonguldak'tır. Binlerce, onbinlerce işçi sokaktadır. Sen iki tane ajitatörünü görevlendirirsin, onun görevi ajitasyon yapmaktır, yığınların somut taleplerinden hareketle onları etkileyebilmektir. Bu tür durumlarda, pekala o ajitatörlerin tutuklanarak kaybedilmesini de göze alarak bir ajitasyon yaparsın.

Kuşkusuz sırf ajitasyonla, propagandayla örgüt çalışması, fabrika çalışması yapılamaz. Bunlar üçlü bir bileşendir. Ajitasyon, propaganda, bunun sonuçlarını toplayan iyi bir örgütsel mekanizma. Bu bütünsellik içerisinde değerlendirmek gerekiyor.

Bizim yönelimimiz bakımından diğer bir önemli sorun şudur: Geçmiş alışkanlıklarımızın ve zorluklara karşı yeterince mücadeleci olamamamızın da bir sonucu olarak, öyle bir durum oluyor ki, diyelim, belli bir alanda ilişkilerimiz var. Pekala kısa bir çalışmayla bir işçi çevreleri ve fabrika çevreleri oluşturmak mümkündür. Ama bunun yine de kendine has zorlukları vardır. Biz buna yöneleceğimize, dikkatimizi buna yönelteceğimize, daha kolay, rahat bir alana kayabiliyoruz. Marjinal çevrelere kayabiliyoruz. İşçi sınıfı içerisinde de, fabrika işçilerine değil de, İzmir'de olduğu gibi işçi sınıfının geri kesimlerine, örneğin inşaat işçilerine yönelebiliyoruz. Bu konuda atılmış çok önemli mesafelere rağmen bu yine de hareketimiz için bir sorundur.

Fabrika çalışmasının sorunlarıyla, politik çalışmanın sorunlarının bir bütün oluşturduğunu söyledim. Bu İstanbul çalışmasında çok daha somut olarak görülebilen önemli bir eksiklik olarak çıkıyor. İster genel bir politik faaliyet için, ister fabrika zemininde bir politik faaliyet için, her şeyden önce bu politik faaliyetin altyapısını kurmak zorunludur. Başlangıçta en önemli nokta budur. Bu profesyonel dağıtım gruplarıdır. Özel basım mekanizmasıdır. Her hücreye bir basım mekanizması bizim olanaklarımız bakımından şimdi tartışacağımız bir mesele değildir ama, bırakalım her hücreye bir basım mekanizmasını, her yönetici komiteye bir basım mekanizması bile bugün ihtiyaçlarımızı çok rahat karşılayabilecek durumdadır. Onu yaratabilmek zorundayız. Aynı

zamanda bu politik faaliyet düşmanla yüzyüze sürdürülen bir faaliyet olduğuna göre, aynı zamanda askeri boyutlar da düşünülmek zorundadır. Örgütümüzün çok önemli eksikliğidir. Bir çok yoldaşımız, gerçekten de polis kurşunlarıyla yüzyüze gelmeyi göze alarak, elinde hiçbir savunma aracı olmadan bildirilere çıkabiliyor. Afişlere çıkabiliyor. Bu bir örgüt açısından anormal bir durumdur. Ve derhal buna yönelik tedbirler alabilmek gerekiyor. Örgütlerde bunun sıkıntısı tek tük belli konuşmalarda duyuluyorsa da, bu olanağı yaratma bakımından da özel bir çaba ve dikkat gösterilmiyor. Bu merkezin sorumluluğu olarak algılanabiliyor. Hiç de öyle değildir. Her komitenin, her hücrenin, her militanın bu sorunlara kafa yormak ve bunun çözümünün yaratıcı biçimlerini bulmak sorumluluğu vardır. Üstelik maddi olanaklar hazır denmesine rağmen, bu konuya ilişkin yeterli bir çaba gösterilmemiştir. Atılan adımlar da bu bakımdan sınırlıdır. Ve ihtiyaçları karşılamaktan çok uzaktır diye düşünüyorum.

Bunlar, yani basım, dağıtım ve buna bağlı olarak askeri teçhizat bizim politik-örgütsel çalışmamızın, aynı zamanda fabrika çalışmasının da altyapısıdır. Bu altyapı kurulmadan ciddi bir politik örgütsel faaliyetin, fabrika çalışmasının sürdürülmesini de olanaklı bulmuyorum.

Bununla bağlantılı olarak ajitasyon ve propagandamızın içeriği sorunu vardır. Bunu daha önceki gündemimizde tartıştık. Bu bakımdan fazla girmiyorum. Fabrikanın somut sorunları temelinde ajitasyon. Bunun son derece büyük bir önem taşıdığını söyledim. Artık bu zamana kadar yaptığımız gibi genele seslenen bildiriler değil, bölgelere has, bir-iki fabrikaya has, işkollarına has bildirileri de etkili bir biçimde kullanabilmeliyiz.

Önemli bir nokta daha var. Bugünkü çalışmalarımız bakımından, diyelim ki, bir fabrikada biz hala bir işçi çevresi ve fabrika çevresi oluşturacak durumda değiliz. Ama bir yoldaşımız var. Bir başka fabrikada yine bir yoldaşımız var. Ama ne fabrika çevresi kurabiliyoruz, ne hücre kurabiliyoruz. Bu noktada ikili bir sorun var. Birincisi, yönetici örgütün tek tek bu insanlarla ilgilenmek gibi bir somut sorunu çıkıyor. İkinci olarak da bu yoldaşların ilerlemeleri ve verimli olabilmeleri bakımından sorunlar çıkıyor. Ara örgütler, yan örgütler sorununu sırf bazı mahallelerdeki dağıtım ağını gerçekleştirmekle örgütlü yan örgütler olarak değil, bu dağınıklığı ve enerji kaybını gidermek açısından, bir geçici aşama olarak, fabrika hücreleri temeline oturana kadar hareketin örgütsel çalışmasının gereği olarak da düşünmek gerekir. Pekala değişik fabrikalardan konumlarına uygun yoldaşlar geçici bir örgüt, bir komite, bir yan örgüt olarak biraraya getirilebilir. Hem kollektif çalışma yapmanın olanağı sağlanır, hem onların ortak bir şekilde, kendi fabrikalarıyla ya da ek olarak verilecek başka fabrikalarla da ilgilenmesi sağlanabilir. Böylece bir yoğunlaşma sağlanabilir ve sistematik bir faaliyet çıkabilir ortaya.

Fabrika çalışmasında gizlilik gerçekten de önemli. Bizde iki uçta da hatalar vardır. Hatalardan birisi şudur: Yoldaşlar belirtti. Bir tür bireysel kahramanlıkla iş çözmek sorunudur. İkinci boyutu şudur: Açığa çıkacağız ve bu durumda da kısa sürede işten atılma tehlikesiyle yüzyüze gelebileceğiz diye atıl kalma gibi bir durum ortaya çıkabilmektedir. Bu da çalışmamızın önünde önemli bir engele dönüşebilmektedir. Doğru olan şudur: Bu tür yerlerde hücren varsa, hücre üyelerinden biri, diyelim ki, genel olarak öne çıkar, bu tür faaliyetleri örgütler, diğer üyelerin hiç de bir Ekimci militan olarak öne çıkması ve öyle davranması da gerekmiyor. Ama ikisini iyi birleştirebilmek şartıyla diyorum. Çünkü öyle bir durum oluyor ki, bir fabrikada bizim üç tane yoldaşımız vardır, her zaman üçünü birarada görmek de mümkün olabiliyor. Artık burada bir gizlilik kalmıyor. Bu durumda birinin deşifre olması veya tehlikeye girmesi, tümünün tehlikeye girmesi demektir. Bu basit bir gizlilik kuralıdır ama buna uymak önemli bir görev olarak çıkıyor karşımıza.

Belki şöyle bir ayrım yapılabilir. Birincisi; durağan dönemlerde yürütülen çalışmalardaki tavırlardır. İkincisi yığın eylemliliği içerisindeki tavırlardır. Yığın eylemliliği içerisinde bütün hücre üyelerimiz değişik düzeylerde (bir Ekimci, bir militan olarak da olmayabilir, öyle de olabilir, bu somut olarak değerlendirilmelidir) aktivitesini ortaya koyar, önderlik görevini yerine getirir. Ama olağan dönemlerde yalnızca belli bir insan bu konuya ilişkin politik tutum takınmak ve hareketi temsil etmekle görevli olabilir. Ama günlük ilişkilerinde de ona uygun davranmak kaydıyla, gerisi gizli bir çalışmadır. Bu çalışma tarzı pekala, rahat, hiç de göze batmayacak bir şekilde hareketin gelişmesinin sürekliliğini sağlayabilir. Gerçekten de önemli bir güçlük bu. Fabrika çalışmasında (hele de ülkedeki yaygın işten atmaları da dikkate aldığımızda), üç-beş ilişki yakalıyorsun, bir tensikatta bütün ilişkiler mahvolabiliyor, artık oradaki sonuçlarını toparlaman uzun süre mümkün olmayabiliyor.

Örgütsel sorunlarımız üzerine düşünceler

Örgüt sorunu, şu an hareketemizin gündeminde önemli bir sorun olarak karşımıza çıkıyor. Aslında örgüt sorunu EKİM'in gündeminde başından bu yana önemli bir sorundu. Hareketimiz halkçılığın ideolojik eleştirisini yaparak doğdu ve ideolojik yönelimimize uygun bir politika ve örgüt pratiği yaratma en önemli sorun olarak karşımıza çıkıyordu. Bu önemli ideolojik görevlerin olmadığı anlamına gelmiyordu. Önce ideolojik sorunların, sonra politika ve örgüt sorunlarının çözümü gibi aydın oportünizmine özgü yaklaşımlar, yönelimimize yabancıydı. Bunlar birbirini tamamlayan, biri olmadan diğeri olmayacak bir sürecin sorunlarıydı. Bu nedenle örgüt sorunu başından bu yana bizim için önemli bir gündem maddesiydi.

Bugün ortaya çıkan ve bir süredir tartışmalara konu olan sorunlar, hem ideolojik yönelimimize uygun bir örgüt ve politika pratiğini yaratma çabasının güçlüklerini, hem de aldığımız mesafenin, deyim uygunsa, büyümenin sorunlarını dile getiriyor.

Tartışmaların sağlıklı bir sonuca bağlanmasında, sorunun kapsamını ve nedenlerini doğru koymak önem taşıyor. Bu tartışma doğrudan görevlerimizi netleştirme, yıllardır egemen bürokratik ve küçükburjuva örgüt anlayış ve pratiğinden kurtulma, kendini yenileme ve bu temelde örgütü eğitme çerçevesinde sürdürülmek zorundadır.

Ben bu yazıda, sorunun kapsamı, nedenleri üzerine satırbaşları halinde gözlem ve görüşlerimi belirtmek istiyorum. Daha geniş bir değerlendirme ve çözümü ise, başta önderlik olmak üzere örgütün gündemindedir.

Öncelikle belirtilmesi gereken şudur: Örgüt sorunu, geniş anlamıyla devrimci sınıf örgütü olarak partiyi yaratma, bu anlamda temel ideolojik, politik bir sorundur. Sorunların temelinde bu yatıyor. Devrimci sınıf örgütünü yaratma sorunu, sınıf hareketiyle birleşme, profesyonel devrimci bir çekirdek yaratma sorunuysa, bu düzeye ulaşmadan örgüt sorunu temel önemini koruyacaktır. Kuşkusuz parti, bütün sorunları çözecek bir sihirli değnek değildir. Partinin de her zaman sorunları olacaktır. Ama parti herhangi bir örgüt değil de, asgari ölçüde bir önderlik düzeyinin yaratılması sorunuysa, soruna başka türlü yaklaşmak olanaklı değildir.

Partiyi yaratma sorunu, her şeyden önce bir önderlik düzeyi sergileyecek bir profesyonel devrimci çekirdek yaratma sorunudur. Devrimciliği meslek edinmiş, kendini partiyle özdeşleştirmiş teorisyenler, propagandacılar, ajitatörler, örgütleyiciler, özel teknik görevliler olmadan sınıf hareketine bir önderlik düzeyi kazandırmak olanaklı değildir. "Önderlik düzeyi" de görecelidir. Bu düzey marksist hareketin birikmiş güçleriyle ve sınıf hareketinin gelişme düzeyiyle doğrudan bağlantılıdır.

Öte yandan partiyi yaratma sorunu, sınıf hareketiyle birleşme, fabrika hücrelerine dayanarak partinin oturacağı zemini, temeli atma sorunudur. Biri olmadan diğeri olamaz.

Soruna böyle yaklaşım hem sorunlarımızın temelini, hem de görevlerimizi doğru anlamamızı sağlar. Bu bakımdan sorun sadece EKİM'in sorunu değil, tüm komünistlerin sorunudur. Kuşkusuz, sorun öncelikle EKİM'in sorunudur. Çünkü EKİM, ideolojik konumu ve yönelimiyle, biriktirdiği güçler ve örgütsel-politik yönelimiyle partinin yaratılmasında motor görevi oynama iddiasındadır. Parti adım adım inşa edilecekse, EKİM'in bugünden yapabileceği çok şey vardır.

Burada bir soruyla sorunun bir başka yanına işaret etmek istiyorum. Neden örgüt sorununu bu düzeyde, hem de kamuoyu önünde tartışıyoruz? Bu bizim güçsüzlüğümüzün mü belirtisidir? Oysa EKİM, daha dört yıllık bir hareket olmasına rağmen ideolojik yönelimiyle bir ilgi merkezi olmakla kalmadı, politik faaliyetteki yeriyle de 15-20 yıllık gruplardan geri kalmadığını gösterdi. Görüntüye bakılırsa, dışımızdaki grup ve çevrelerin hiç de bizim kadar örgütsel sorunları olmadığı anlaşılıyor. Öyleyse neden bu sorunu büyütüyoruz?

İşte burada hem EKİM'in üstünlüğü, hem de misyonu ortaya çıkıyor.

Birincisi, biz bu sorunları tartışıyoruz, tartışmak zorundayız. Çünkü, EKİM'in amacı politika sahnesinde herhangi bir grup olmak, bununla tatmin olmak değil, illegal devrimci sınıf partisini yaratmaktır.

Belli bir politik faaliyet sürdüren örgütlerle karşılaştırıldığında, EKİM bir örgüt olarak rüştünü ispatlamıştır. Ama sorun bu değil, biz görevlerimizi mevcut olanlarla kıyaslayarak değil, olması gerekenle kıyaslıyoruz ve bu sıkıntıyı artırıcı bir etken oluyor. Ama bu sağlıklılığa işarettir. Kötü olan, duru-

mundan memnun olma ve kendini marjinal bir muhalefet olarak sınırlamadır. Sorunları tartışırken bu "küçük ayrıntıyı" gözden kaçırmamalıyız.

Diğerleri tartışmıyor. Çünkü, bazılarının illegal bir sınıf örgütü yaratma diye bir sorunu ve yönelimi yok. Böylece sorun kendiliğinden ortadan kalkıyor. Örgütlü politik faaliyette belli bir varlık gösterenlerin ise, birincisi, perspektifleri marjinal bir muhalefet hareketi olmayla sınırlıdır; ikincisi, "örgütsel sorunlar" bu hareketlerin müzminleşmiş bir gündem maddesi olmakla birlikte, bu sorunları ne örgüt çapında, ne de kamuoyu önünde tartışma cesareti gösteremiyorlar. Çünkü gelinen noktada varlık koşulları, pratik faaliyette göstermiş oldukları etkinlikleri propaganda etmekle ve bunun yarattığı tatmin duygusuyla sınırlıdır. Bu gizemi çözenler ise, kendilerini yenileme gücü gösteremedikleri ölçüde "bağımsızlar partisi"ne katılarak geriye düşüyorlar.

Bu nedenle "tartışmayanlar" güçlü ve sorunsuz oldukları için değil, iktidar perspektifinden yoksun olduklarından, bu anlamda güçsüz olduklarından tartışmıyorlar. Biz "kendi" sorunlarımızı tartışırken, aynı zamanda bu tartışmayı onları da kapsayarak, onların da sorunların gerçek nedenlerini görmelerini sağlamak perspektifiyle tartışmak zorundayız. "EKİM kendinden öte bir harekettir", öyle de olmalıdır.

Şimdi dar anlamda bizim sorunlarımıza değinebiliriz.

Önce, sorunlarımızı ele alırken kolaycı yaklaşımlara düşmemek gerektiği uyarısını yapmak istiyorum. Kolaycı yaklaşımlar iki şekilde ortaya çıkabiliyor.

Birincisi; EKİM'in örgüt sorunlarına ilişkin anlayışları açıktır, tek tek sorunlarda da ne yapılması gerektiği açıktır, ama komiteler ve kişiler ya bunu anlayamıyorlar, ya da kişisel zayıflıkları nedeniyle pratikte gerekeni yerine getiremiyorlar diyerek sorunu "uygulayıcı"ların sorunu olarak görmek.

İkincisi; önderlik, önderlik görevlerini yerine getiremiyor, biz ne yapalım veya biz üzerimize düşeni yapıyoruz, ama bizim dışımızdaki hatalar işlerimizin aksamasına neden oluyor diyerek sorunu önderlere yıkmaktır.

Her iki yaklaşım da, bir ölçüde gerçeği yansıtsa da, sorunu böyle açıklamak, çok fazla "pratik", o ölçüde de dar bir yaklaşımı ifade ediyor. Örgüt sorunu hem bir önderlik sorunudur, hem de kadrolar sorunudur.

Örgüt sorunu her düzeyde bir önderlik sorunudur; çünkü, kadroların önünü ideolojik olarak açmak, onları eğitmek, somut politikalarla örgütü donatmak ve yolgöstermek, pratik olarak güçleri iyi planlayarak, yaratıcı bir çalışma tarzıyla kadrolardan en iyi verimi almak, denetlemek gibi bir dizi görev önderliğin görevleridir.

Ama öte yandan, yıllardır egemen olan küçükburjuva örgüt geleneklerinden, bürokratik örgüt kavrayışından uzaklaşacak ve leninist devrimci sınıf örgütü yaratacaksak, örgüt sorunu tüm iddialı kadroların sorunudur. Yaşanan deneyler ışığında, artık önderler yazar biz okuruz, önderler söyler biz yaparız türünden, bürokratik örgütanlayışlarını geride bırakmak zorundayız. İddiamıza uygun bir örgüt yaratacaksak, her militan, ben ne kadar kendimi yeniliyor ve eğitiyorum, alanımın sorunlarına ne derece hakimim ve örgütün perspektiflerine pratikte ne kadar uygun davranıyorum, devrimciliği bir meslek olarak alarak kendimi sınıfın ve partinin sorunlarıyla ne derecede özdeşleştirmişim, örgütün her düzeydeki genel sorunlarının çözümüne ne ölçüde katılıyorum ve örgütü, önderliği denetliyorum diye kendi kendine sormak zorundadır.

Bu perspektifle, tepeden tırnağa herkes kendini yenilemek zorundadır. Tekyanlı yaklaşımlar sorunları çözemeyeceği gibi, daha da ağırlaştırır.

Bugün örgütsel sorunlar olarak karşımıza çıkan sorunlar, ideolojik alanda kaydettiğimiz mesafeden bağımsız değildir. Hareketimiz devrimin temel ve taktik sorunlarında, örgüt sorununda, küçük-burjuva anlayışların eleştirisi temelinde devrimci hareketten ideolojik bir kopuş yaşamasına ve bu yanıyla devrimci harekette ilgi merkezi olmasına rağmen, bu ideolojik kopuşu derinleştiremedi ve gündemdeki sorunlar temelinde yeni bir ideolojik atılımla tamamlayamadı. Oysa, sorunlara yaklaşımımız ve yöntemimiz doğruydu ve kendini üretme dinamizmine sahipti. Gerek sorunların ağırlığı, gerekse güçlerimizin yetersizliği ve güçlerimizi iyi planlayamamamız ideolojik alandaki atılımı gerçekleştirmemizi engelledi.

Bunun kendisi, hem kadroların eğitilmesini, hem de ideolojik savaşım zemini üzerinde marksist potansiyelle birleşmemizi olumsuz yönde etkiledi. Öte yandan, ideolojik alanda beklentilerin karşılanamaması, kadrolarda belli bir ataletin ortaya çıkmasına da neden oldu.

Sadece bu kadar da değil; hareketin teorik, politik ve örgütsel önderlik gereksinimi 4 yıldır tek bir araçla karşılanmak durumundaydı. Bu hem teorik, hem de pratik ve örgütsel görevlerin her birinin hakkıyla yerine getirilmesini engelledi.

Bu bizi başka bir noktaya getiriyor. Hareketimiz sınırlı bir kadroyla işe başlamak durumunda kalmış, geçen süreçte devrimci hareketin değişik kesimlerin-

den kazandığı kadrolarla, az sayıda ise yeni kazanılan yoldaşlarla kendini genişletmiştir.

Geçen dönemde EKİM, devrimci hareketin birikmiş güçlerinden en fazla kadro akışının olduğu tek harekettir. Diğer gruplar, birikmiş kadro potansiyelinden güç kaybederken, EKİM güç kazanmıştır. Bu gelişme, özellikle de yeni bir hareket için tesadüfi bir gelişme değil, EKİM'in devrimci hareketkarşısındaki üstünlüğü ile ilgiliydi. Kuşkusuz, ihtiyaçlar ve dışımızdaki potansiyel gözetildiğinde bu durum abartılamaz, ama bir gerçeğe de işaret eder.

Asıl değinmek istediğim bu gelişmenin bugünkü sorunlarımızla bağıdır. Hareketin kadro potansiyeli mevcut devrimci hareketten geldiği oranda, bunlar geçmiş alışkanlıklarını ve zayıflıklarını da harekete taşımışlardır. Bu güçler, EKİM'in yeni yaklaşımları temelinde eğitilemediği, yeniden kalıba dökülemediği oranda, değişik biçimde "eski"nin yaşatıcısı olmuşlardır. Hareket kadrolarını eğitmede, yeni bir ideolojik formasyon kazandırmada, yeni bir politika ve örgüt pratiği yaratmada başarısız kalmıştır. Kuşkusuz, yeniyle eskinin savaşımı kısa süreli bir sorun değildir. Hele de bu gelenekler uzun yılların bir sorunu, sadece "ulusal" da değil, uluslararası bir sorunsa bu kolay olmayacaktır. Ayrıca, bir şeyi görmek, anlamak başka şeydir, onu sindirmek ve bir yaşam ve davranış biçimi haline getirmek başka bir şeydir. Bizim sorunumuz, bu anlamda birincisinden ikincisine geçişin sorunlarıdır.

Sorun sadece eskiden kopuş da değildir. Kadrolarımızın zayıflıklarını, dünyada ve Türkiye'de yakın dönemde yaşanan sorunlardan bağımsız ele alamayız. İdeolojik, politik ve manevi erozyon, geleceğe ve kendine güvensizlik, tüm devrimci hareketi etkisi altında bulunduran bunaltıcı bir ruh hali yaratmaktadır. Bizim kadrolarımızın bundan azade olduğu da düşünülemez. Bu bakımdan yeniyi yaratma, dönemin zorlukları karşısında direnecek bir ihtilalci kadro yaratma sorunu önemini koruyor.

Bugünkü sorunlarımızda, kadrolarımızın sorumluluk ve görev bilincindeki zayıflık önemli bir rol oynuyor. Görevlerin yerine getirilmesindeki sorumsuzluklar, ciddi disiplin ihlalleri, illegaliteye uygun davranmada amatörce davranışlar vb., bütün bunlar görev ve sorumluluk bilincindeki ciddi zayıflığı ortaya koyuyor. Bu, diğer şeylerin yanısıra, kadroları ve örgütleri yeniden gözden geçirme ve niteliği yükseltme gibi bir görevle de karşı karşıya olduğumuzu gösteriyor.

Örgütsel ve politik faaliyet, genel ideolojik açıklığın yanısıra, somut politikalar ve araçlarla yürütülür. Örgütsel ve politik çalışmada somut politikalar oluşturmak ve araçlarını yaratmak, hareketin önemli bir sorunudur.

Aslında genel ilkesel çerçevesiyle hemen her konuda görüşlerimiz olmasına rağmen, bunu somut politikalara dönüştürmede başarısız kalıyoruz.

Bu doğrudan önderlik ve bir çalışma tarzı sorunudur. Tek tek kişilerin sorumsuzlukları ve zayıflıkları bu noktada önem taşıyorsa da, önderlik mevcut güçlerden en iyi verimi alma sanatıysa, sorun karşımıza bir önderlik ve çalışma tarzı sorunu olarak çıkmaktadır. Çünkü, somut politikalar, örgüt ve politik yaşamın sorunlarına hakim bir önderliğin kollektif tartışması sonucu belirlenebilir; bu tek tek kişilerin birikim ve çabasıyla yapılamaz.

Sadece somut politikalar belirlemek de yetmez, bunu yığınlara zamanında taşımak için araçlar da yaratılmak zorundadır. Güçlerin yetersizliği bu noktada temel bir gerekçe olamaz. Önderliği gelecek vaadeden insanlara yaymak, onları bu çalışma içinde değerlendirmek ve eğitmek, önderliğin görevleri içindedir. Bu alanda gösterilen tutuculuğu ve mükemmelliyetçiliği aşmak zorundayız.

Sorunlarımızın ağırlığından, güçlerimizin zayıflığından gelen nesnel güçlüklerimizin yanısıra, güçlerimizi iyi düzenleyememiz, mevcut güçlerden en iyi verimi alacak bir çalışma tarzını örgütte oturtmamız da, bugünkü örgütsel sorunlarımızda çok temel bir rol oynuyor. Yaşanmış deneyler ışığında, dönemin koşullarını da gözeterek, çalışma tarzımızı, devrimci örgüt yaşantısının sorunlarını yeniden ele alıp tartışmak, eğitici ve yaratıcı sonuçlar çıkartmak durumundayız.

Politik ve örgütsel çalışma komple bir çalışmadır. Bir alandaki boşluk veya aksama, diğer alanlarda kısa sürede etkisini gösterir ve genel sorun olarak karşımıza çıkar. Buna bir örnek, tek bir araçla politik ve örgütsel önderliği gerçekleştirmenin olanaksızlığı ise, diğer bir örnek legalite-illegalite ilişkisidir.

Baştan stratejik bir tercihle, illegal gazete temelinde illegal örgüt inşaasına girişme politikamızın doğruluğu her türlü tartışmanın üzerindedir.

Fakat, belli güçler biriktirmemize bağlı olarak, illegaliteyi güçlendirecek tarzda legaliteyi kullanamamamız, güçleri ona göre bilinçlice planlayamamamız, bir süre sonra illegal örgüt faaliyetini zaafa uğrattığı gibi, legalitenin illegal faaliyeti güçlendirecek tarzda kullanılamaması hareketin gelişme hızını ve politik müdahale yeteneğini de sınırladı.

Son olarak değinilmesi gereken nokta, politik ve

(Devamı s.8'de)

Politik faaliyetlerimizden...

Seçimler sonrasında, parlamentoda Kürt milletvekilleri Leyla Zana ve Hatip Dicle'nin davranışlarına karşı gösterilen şoven dalgaya ve devrimci tutsakları Eskişehir zindanlarına taşıyarak gözdağı vermeye çalışan burjuvazinin saldırılarına karşı İzmir Örgütümüz iki bildiri yayınladı. *"Eskişehir Tabutlukları Yıkılsın! Devrimci Tutsaklara Özgürlük!"* ve *"Türk Burjuvazisi Şovenizmle Belirlenen Tarihine Kara Sayfalar Eklemeye Devam Ediyor"* başlığını taşıyan bildirilerin ikincisinden bir bölüm aktarıyoruz. Sömürgeci burjuvazinin ikiyüzlülüğünü, Kürtlere yönelik saldırılarını teşhir eden ve işçi sınıfının enternasyonalist desteğinin önemine dikkat çeken bildiri, şu çağrıyla son buluyor:

"Leyla Zana, bir avuç uşağın dışındaki tüm insanların vahşetle yüzyüze olduğu bir ülkeden geliyordu. Köyleri talan edilip boşaltılan, ormanları yakılan, dağı taşı dur durak bilmeksizin bombalanan, okulları kışlaya çevrilmiş ülkesinde işkencelerden ve zindanlardan geçerek gelmişti. Kürttü ama sizden biriydi. Halkı tarafından tercümanı olsun diye seçilmişti. Seçildiği parlamentoda kendi halkının dilinden; "Türk ve Kürt halkalarının eşitliği ve kardeşliği" dedi. Bu sizin de talebinizdi. Etekleri tutuşan ege-men burjuvazi bu çağrıyı ırkçı-şoven bir saldırı kampanyası ile karşıladı. Kendi sömürgeci emellerini size malederek saldırdı. Sizse sessiz ve tepkisiz kaldınız. Size yakışan bu değildir. Size yakışan bu saldırıya yüreklice karşı çıkmaktır. Kendi kaderini özgürce belirlemek her ulus gibi Kürtlerin de hakkıdır. Doğudaki kirli savaşonların bu hakkı tanınmadığı için sürüyor. Evde, işte, sokakta, grev ve mücadele alanlarında bireysel ya da topluca, Kürtlerin inkarına ve soykırımına dayalı her yönelişe karşı çıkınız. Karşı çıkınız ki; onlarla özgür, eşit ve gönüllülük te-melinde birleşip sizi de ezen ve sömüren faşist diktatörlüğü geriletebilesiniz. Karşı çıkınız ki; sömürünün, baskı ve işkencenin olmadığı, her bir ferdinin sağlıklı ve eğitimli olabildiği sosyalizme ulaşabilesiniz. Karşı çıkınız ki; halkların kültürleri, şarkıları ve renkleri düşmanlıkla karşılaşmasın, sevgiyle kucaklaşıp bütün dünya işçilerinin enternasyonal birliğine yükselsin."

*

Ücret ve ikramiyelerin ödenmemesi, özellikle SHP'li belediyelerin işçilere yönelik ekonomik saldırılarında başı çekiyor. En son örnek Kartal Belediyesinde yaşandı. İşçilerin direnişe geçmesi üzerine, Ekimci belediye işçileri *"Genel Grev ve Genel Direniş İçin Örgütlülüğümüzü Yükseltelim!"* başlıklı bir bildiri yayınladılar. Sosyal-demokratların işçi düşmanı kimliğinin teşhir edildiği bildiride şu çağrı yapılıyor:

"Arkadaşlar, haklarımızı almanın, saldırıları püskürtmenin tek yolu, birleşmek, örgütlenmek ve direnmektir. En büyük güç bizim örgütlü gücümüzdür, birliğimizdir. Sosyal-demokratlara değil kendimize güvenelim. Vakit geçirmeden güçlerimizi birleştirip direniş için hazırlık yapalım. Direnişteki işçi arkadaşlarımızı yalnız bırakmayalım. Bu sorunlar yalnız bizim sorunumuz değil tüm sınıfın sorunudur. Bunun için ortak müdahale, ortak dayanışma gerekmektedir. Derhal kendi işyerinizin bulunduğu bölgede, diğer çeşitli fabrikalardan işçilerle ilişki kurarak bölge işçi komisyonu için harekete geçelim. Zamlara, işçi kıyımına, devlet terörüne, Kürt halkına yönelik sömürgeci zulme dur demek için diğer işkollarındaki işçilerle ortak hareket etmek, işçilerin genel grevini hazırlamak için ileri atılalım."

*

Burjuvazinin işçi sınıfına saldırısında önemli bir yere sahip olan toplu tensikatlar, yeni hükümetin kurulduğu bu günlerde özellikle yaygınlaşıyor. Şu dönem demokrasi havariliği ile bu gerçek gizlenmeye çalışılıyorsa da, işçi sınıfı kendine yönelen saldırıların bilincindedir. Bu bilinçle işçiler, tensikatlara karşı işi durdurma, fabrika işgali gibi bir dizi eyleme başvuruyorlar. Bunun son örneklerinden biri, Cam Ambalaj'da en son 72 işçinin işten atılmasına karşı gösterilen direniştir. EKİM ... Örgütü imzalı bildiride, bu direnişten hareketle tensikatlara karşı birleşik direnişin önemine işaret edilerek şunlar söyleniyor:

"Erken seçim sonrasında ülkemiz genelinde çok yoğun işçi kıyımı ve acı reçete sınıfın önündedir. Direnişiniz işçi sınıfı için bir umut, burjuvazi için ise korkulu bir rüyadır. Biraraya gelelim, kenetlenelim. Bilelim ki direnişimiz tüm sınıf kardeşlerimiz için bir meşaledir. Ancak direnişimizi birleştirir, bölgesel ve ülke çapında ayağa kalkabilirsek özgür bir yaşamı elde edebiliriz. Düzene karşı, onun bütün kurumlarına karşı mücadele etmeden, onun iktidarının yerine işçi sınıfının iktidarını koymadan özgür bir yaşam düşlemek hayaldir."

Bağış kampanyası ve hedeflerimiz

EKİM YDK olarak , örgütümüzü güçlendirmek ve sesimizi daha geniş yığınlara ulaştırmak amacıyla, yurtdışında bir bağış kampanyası açtık.

Ekim ayında açtığımız bağış kampanyası, ikinci ayını doldurdu. Daha önceden düzenlediğimiz kampanyalardan edindiğimiz deneyimleri, bu kampanyamızı başarılı kılabilmek için kullanmaya çalışıyoruz. İlkin tüm bağış kampanyası süresince faaliyetleri denetleyecek, aynı zamanda da örgütleyecek olan bir merkezi bağış komitesi kurduk. Merkezi komitenin yanında, çeşitli şehir ve ülkelerde de bağış komiteleri kurduk. Gerek merkezi komiteyle ve gerekse diğer tüm komiteler arası deneyim, eleştiri ve iletişimi sağlayabilmek için "Bağış Kampanyası Bülteni" isimli bir yayın çıkarıyoruz. Bağış kampanyası süresince çıkarmayı düşündüğümüz bu bültenin içeriğini, bağış kampanyasıyla sınırlamayıp giderek, tüm yurtdışı çalışmalarımızın da tartışılabildiği bir yayın olarak değerlendirmeye çalışacağız.

Kampanya ile örgütümüzün maddi tüm gereksinimlerini (teknik altyapı, silahlanma vbg.) karşılamayı hedefliyor olmanın yanında daha başka amaçları da hedefliyoruz. Bunları üç ana başlık altında sıralamak mümkün.

1- Kampanyayı dar anlamıyla, örgütümüze para topladığımız bir faaliyet olarak ele almıyoruz. Kampanyamız her yanıyla siyasal bir faaliyettir. Kampanya süresince, hareketimizin görüşlerini ulaştırabileceğimiz en geniş devrimci, ilerici çevreye ulaştırmaya, hareketimizi tanıtmaya, devrim ve sosyalizmin propagandasını yapmaya çalışacağız. Buna özel önem verip, tüm çabalarımızı siyasal boyutlarıyla ele alıp, kampanyayı böyle değerlendirmek istiyoruz. Şimdiden kampanya süresince temel siyasal görüşlerimizi konu alan bir dizi seminerler hazırlıyoruz. Şubatın sonuna kadar sürecek olan kampanyamızı, siyasal bir faaliyet olarak yürütebilirsek, maddi destekler bulmanın yanında, kurulacak yeni ilişkilerle çeperimizin genişlemesini de sağlayabiliriz. Burada başarılı olmak göstereceğimiz çabaya, örgütlü bir faaliyet organize edebilmemizle direk ilintilidir. Sonuçlarını hep birlikte göreceğiz.

2- Tüm kampanya süresince Ekim'in ruhuna yaraşır, devrimci ilke ve normlarda taviz vermeden bir faaliyet yürütmeyi ön koşul olarak önümüze koyduk. Çünkü devrimci saflarda yaygın olarak yaşanan yurtdışının rahat ortamının verdiği rehavete kapılmak, özel mülkiyet tutkusunu içten içe gizlice yaşatmak gibi, kısacası ülke devriminden yabancılaşmayı anlatan tutum ve bir dizi davranışlar bizim saflarımızda da var ve kampanyamızı saflarımızda bu tür etkileri kırmaya çalışacağımız bir süreç olarak da düşünüyoruz. Ne kadar insana ulaşabiliriz, ne kadar maddi destek sağlayabiliriz, bunlar tartışılabilir ama, kampanyanın amaçlarına ilkesel ve siyasal boyutları ile yaklaşacağımız kesindir.

3- Kampanyamız, ihtilalci örgütümüzün 5.yılında ve Birinci Genel Konferansı'nın gerçekleştirildiği, önümüzdeki dönemin ideolojik, politik ve örgütsel tüm alanlarda yeni bir atılım dönemi ilan edildiği şartlarda açılıyor. Bu bize, önümüzdeki döneme daha fazla özveriyle ve faaliyetlerimizi genişleterek girmek zorunda olduğumuzu hatırlatıyor. Atılıma yanıt vermek ve önümüzdeki dönemi kazanmak ancak böyle mümkün olacaktır. Bu, ülkede olduğu gibi, yurtdışında da böyle olmak zorunda. Bunun için kampanya faaliyetlerine ek bir takım görevlerde yüklemeliyiz. Bu şu anlama geliyor. Kampanyayla hedeflediğimiz tüm şeylerin yanında, yeni dönemdeki faaliyetlerimizin aksayan yanlarını, eksikliklerini daha da bir titizlikle yakalayıp, önümüzdeki faaliyetler için önlemlerini alabilmeliyiz de. Bu anlamıyla önümüzdeki dönemi kazanmanın ilk pratik faaliyeti sayabileceğimiz bu kampanyanın bir boyutu da bununla ilgilidir. Ve biz bu kampanyayı bu boyutuyla da değerlendirebilmeliyiz.

Tüm Ekimcileri örgütümüzü güçlendirmek ve devrimi örgütleme çabasında seferberliğe çağırıyoruz.

Her şey devrim ve sosyalizm için!
Her şey yeni Ekimler için!
Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!

EKİM YDK

(Baştarafı s.24'de)

kadroların önünün açılması, özel olarak bu alanda görevli ve sorumlu kadroların varlığı ile mümkündür.

MYO'muzun bugünkü kendiliğindenci yapısı yerini profesyonel bir yapıya terketmelidir. Ancak bu başarıldığında MYO'nın içeriği önceden, tarihsel ve güncel sorunsallıklara paralel saptanabilir, üretilen politika, perspektif, hedef ve taktikler zamanında, tüm vurucu gücüyle, işçi sınıfının ve devrimci hareketin önünde duran engelleri dinamitleyebilir.

MYO'nun kurumlaşması, çözüme kavuşturulması gereken en hayati sorunudur. Yanısıra önemli olan ve geçen yazımızda işlenen sorunlar, tabanın gazetemizi yeterince beslemiyor oluşu, rapor sistemine işlerlik kazandırılamamasıdır. Tabanın, yani alt örgütlerin, kadro ve okurların MYO'ya katkıda eksik kaldıkları, rapor sisteminin topalladığı saptanmış, sıra bunun nedenlerini irdelemeye gelmiştir.

İşin doğasındadır, her kadro, her taraftar ve her hücre ve organ, parçası olduğu bütüne yani örgüte kendisini yansıtmak ister. Faaliyet alanında biriktirdiği deneyim, bilgi ve kavrayışları merkeze aktardığı ölçüde ise, bunların zaaf ve eksikliklerinden arındırılarak, merkeze giden diğer birikimlerle birleştirilerek, kısacası çoğalan bir zenginlikte kendisine dönmesini bekler. Bu kadro ve organların MYO'ya karşı duydukları sorumluluktan öte ve ondan bağımsız olarak böyledir.

Yani rapor sistemi sadece örgütün ve MYO'nun bir zorunluluğu değil, aynı zamanda örgüt tabanının da doğal bir gereksinimidir. Hem merkezin, hem tabanın, kısacası örgütün son derece ihtiyaç duyduğu böyle bir aracın buna karşın düzensiz işlemesi son derece düşündürücüdür.

Rapor veya yazı konusunda beklenilenin kuru bir habercilik değil ama onu aşan, okur ve organın yorum, düşünce, analiz ve tartışmalarını da içeren bir genel değerlendirme olduğu sıkça vurgulanır. Bu vurgu son derece doğru ve önemli olmasına karşın yanlış anlaşılabilmekte, yanlış anlaşıldığında ise zaaflı eğilimleri destekleyici bir kaynağa dönüşebilmektedir.

Bir çok kadro/okur duyduğu yazma ihtiyacına ve bu konudaki sorumluluğuna rağmen, hareketsiz kalıyorsa bunun önemli bir nedeni yazı/rapor konusunda beklenilenin, kendisinin verebileceğinden fazla veya farklı bir şey olduğu düşüncesidir. Bu düşünce kaynağını MYO'dan beklenileni, kendisinden beklenilenle özdeş görmekten alır. Kuşkusuz bu eksik kavrayışta, "anlayış hiçbir zaman kuru bir habercilik olmamalıdır" vurgusunun çoğu kez bir başına bırakılmasının payı da vardır.

Her haber bile, haberi oluşturan olaya şahit olan ve / veya bu olayı yaşamış okurun/kadronun deneyimini, bakış açısını, yorumunu açık veya gizli taşır. Elbette MYO'muz bir haber gazetesine indirgenemez; ancak bu tür haberlerin verdiği ipuçları değerlendirme, bunlardan sonuç çıkarma ve elde edileni MYO'ya yansıtma bugün için başta siyasal önderliğin sorumluluğudur. Açık anlaşılması gereken bir şey vardır: tabanın özlediği, yazdığı yazı ve raporların MYO'da yayınlanmasından ziyade, bunlardan çıkarılan sonuçların, tek tek giden yazılardan üretilen perspektif ve hedeflerin, siyasal çözümlemelerin, taktiklerin vs. kendisine MYO yoluyla dönmesidir. Aynı şekilde merkezin ihtiyaç duyduğu da noktasına, virgülüne dokunmadan MYO'nun koyacağı yazılardan ziyade, onun zenginliğine kaynak oluşturacak kesintisiz bir bilgi, deneyim, yorum, analiz akışıdır.

Bir çok kadro/okurun cesareti, yazacağı yazının bir "teorik yazı" olması gerektiği düşüncesinden hareketle, daha kalemi ele almadan kırılmaktadır. Bu ise özlediğimiz kesintisiz bilgi, yorum, deneyim, analiz, eleştiri vs. akışının önüne daha baştan hayali bir setin çekilmesine neden oluyor. Karşılanabilecek başka bir tehlike ise yazarın üstünde hissettiği "teori yapma" baskısından dolayı, kendi (özgün) deneyim, yorum ve analizlerini, genel geçer formalizasyonlarla boğmasıdır. Bu ve buna benzer anlayışlar yıkılmalıdır, tüm kadro ve okurlar yazı konusunda cesaretlendirilmeli, süreç içinde eğitilmelidirler.

Elbette amaç daha düzeyli, daha derinlikli, daha kapsamlı yazılar / raporlar olmalıdır. Fakat bu, yarın daha iyisini yapacağız diye, bugün yapabileceklerimizi rafa kaldırmak anlamında değildir. Rapor yazmak bir sorumluluk dahası örgütsel bir görevdir. Karşılıklı bir görevdir. Rapor sistemine işlerlik kazandırmak, tabanın merkeze ama aynı zamanda merkezin de tabana yükümlü olduğu ve bu yükümlülüğün hayat bulduğu zaman olanaklıdır. Merkezin tabana ileteceği rapor(lar) sadece vereceği mesajlar açısından değil, raporun biçimi, yöntemi, içeriği konusunda da son derece eğitici olacaktır.

Su DÖNMEZ

Yeniden MYO'nun işlevi üzerine

Merkez Yayın Organı adı üstünde merkezin, başka bir deyişle siyasal önderliğin yönettiği, yönlendirdiği ve bizzat biçimlendirdiği bir organdır.

Hareket ideolojisini, siyasal, örgütsel ve taktiksel hattını MYO şahsında yansıtır ve genişletir; işçi sınıfının ve devrimci hareketin içinde bulunduğu durum, karşılaştığı tarihsel ve güncel sorunsallıklar nezdinde ise yeniden üretir. Bu anlamda da işçi sınıfının ve kadroların yolunu teorik, politik, örgütsel ve taktiksel bir bütün olarak açar ve döşer.

MYO'nun faaliyetini aksatmadan yerine getirmesi, yani işçi sınıfının, devrimci hareketin ve (komünist) kadroların önüne (içinde bulundukları nesnel ve öznel koşul/sorun ve durumlardan hareketle ve onlara cevap niteliğinde), hareketin teorik açılımlarının, politik perspektiflerinin, taktik ve hedeflerinin konulması ancak örgütün beyninde, onun merkezinde odaklaşan bir çabanın ürünü olabilir.

Hareketin, örgütün beyni ise siyasal/örgütsel önderliktir. MYO'nun faaliyetinin düzenlenmesi, taban örgütlerinden, kadro ve okurlardan MYO'ya akan bilgi ve yazıların derlenip değerlendirilmesi, sosyalist siyasal faaliyetin önündeki tarihsel ve güncel sorunların saptanması ve bunlara uygun politik, örgütsel, taktiksel perspektiflerin üretilmesi ancak profesyonel, planlı, programlı bir çalışmayla, kısacası kurumlaşmakla olanaklıdır.

MYO'nun en önemli gücü günceli yakalaması, dahası onun önüne geçebilecek şekilde öngörülü olabilmesidir. Kurumlaşmayan bir MYO, bugünkü gerçeğimizde olduğu gibi büyük ölçüde kendiliğindenci, alt örgütlerin, kadro ve okurların çabalarıyla sendeleyerek ayakta durma, böyle olunca da yerel ve kişisel bilgi, yorum, deneyim ve analizlerle sınırlı kalma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Yaşadığımız Kurultay çalışması buna iyi bir örnektir. Kurultay, sınıfın içinde bulunduğu nesnel koşul ve sorunların, kendisini ifade etme gereksiniminden doğan bir oluşumdur. Kurultayın uğradığı zaaf ve zayıflıklar ise dolaysız olarak devrimci hareketin ve öncü işçi kuşağının zaaf ve zayıflıklarıyla bağlantılıdır. Kurultayın işte bu zaaf ve zayıflıklarına müdahale etmek, onu ileriye çekmek ve perspektiflerimiz doğrultusunda hayata geçirmek, başta bu çalışmaya önayak olan EKİM'in görevidir. Bu görevin önemli bir parçası Kurultayı daha işin başında bir bütün olarak değerlendirmek, olası sorunlarına parmak basmak, onları çözümlemek, böylece işçi sınıfının, devrimci hareketin ve kadroların bu önemli deneyimlerinde yolaçıcı olabilecek perspektifleri sunmaktı. MYO bu görevini yerine getiremedi. Bu kısmen, birinci yazıda da vurgulandığı gibi, bu çalışmaya katılan yoldaşların, yaşadığı deneyimlerini, bu konudaki düşünce ve yorumlarını gereken zenginlikte MYO'ya aktarmamalarıyla bağlantılıdır. Ancak özde ondan öte bu, hareketin siyasal önderliğini bağlayan bir sorumluluktur. Merkez Komitesinin MYO aracılığı ile alt örgütlere ve kadrolara Kurultay'la ilgili perspektif sunması beklenirken, alt örgütlerden ve tabandaki yoldaşlardan Kurultayı işleyen yazılar bekleme yoluna gitmiştir. Kurultayı bütünsel olarak değerlendiren, genel sonuçlar ve perspektifler üreten bir yazı MYO'da ancak Kurultay çalışmasının büyük ölçüde zaafa uğradığı, dağılmaya yüztuttuğu bir anda yayınlanabildi, kısacası geç kaldı. Örnekler çoğaltılabilir...

MYO'da yayınlanacak yazılar, işçi sınıfının ve devrimci hareketin durumu ve önünde duran problem ve olgular doğrultusunda önemli ölçüde önceden saptanmak zorundadır. Bu yazıların kim tarafından yazılacağı, yazarların yapacağı çalışma ve araştırma önceden belirlenmek zorundadır. Siyasal önderlik bu konuda bir işbirliğine, görev dağılımına gitmek durumundadır. Örgütsel çalışma her alanda profesyonelleştirilmelidir. MYO bunun dışında değil, tam da odağındadır. MYO'nun taban tarafından beslenmesi, desteklenmesi, ona katkıda bulunması ayrı bir sorundur, MYO'nun içeriğini tabanın çabasının belirlemesi ayrı bir sorundur. İşçi sınıfının, devrimci hareketin ve kadroların önünde dopdolu sorunlar durmaktadır. Bu demektir ki MYO'nun her sayısı dolu, dopdolu olmak zorundadır. MYO'nun içeriğini belirleyecek veriler bugünden vardır; yerelliğiyle sınırlı taban örgütlerinde değil, hareketin tüm bilgilerinin toplandığı merkezde vardır. Bu verilerin saptanıp değerlendirilmesi ve MYO'da üretilen politikalar, perspektifler, hedef ve taktikler yoluyla işçi sınıfının, devrimci hareketin ve

(Devamı s.23'de)